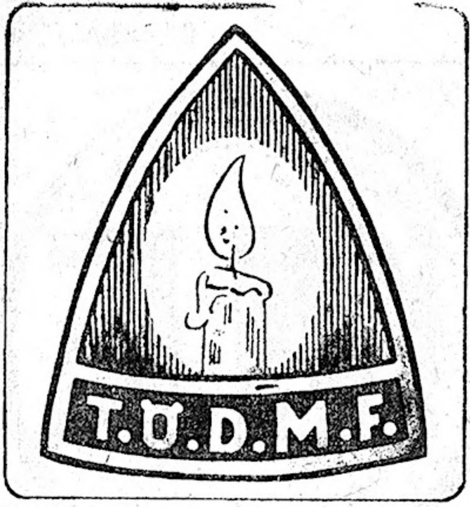
Öğretmenler Derneği Başkanlığına

ÇAYCUMA

Öğretmenler GAZETESİ

REŞAT NURİ GÜNTEKİN (1892-1956) TÜRKİYE CUMHURİYETİ POSTALARI KURUŞ

Yıl: 3 Sayı: 103 — 6 Şubat 1967 Pazartesi — Fiyatı: 50 Kuruş

TÜRK ULUSU SANA BAŞVURUYORUZ

Öğretmenlere yapılan baskının asıl hedefi sensin

Anayasa ve Hukuk dışı davranışlarıyla Türk Öğretmenini ezen Millî Eğitim Bakanı yaptıklarından hesap vermelidir. Yurdun her yanında kutsal mesleğimize karşı bugünedek görülmiyen baskılar, tertipler yapılmaktadır. İşte bunların en yeni örnekleri :

Son günlerde öğretmenlik mesleğini, değerini, onurunu yaralıyan ve öğretmeni içinde yaşadığı toplumun karşısına lekeli insanlar olarak çıkartma tertipleri yoğun bir hal almıştır.

İşlemleriyle Anyasa ve Türk Millî Eğitiminin dışına düşen siyasal sorumlu Millî Eğitim Bakanı bu tehlikeli, verim düşürücü, insaf dışı tasarruflarını aklın, hukukun, insafın, medeniyetin uyarmasıyla kaldırmaya niyetli görülmemektedir.

Eğitim düzenimizi sarsan, öğretmen kırımına sebep olan bu Anyasa dışı, hukuk devletine aykırı işlemlerin üzerine eğilmek kaçınılmaz bir görev olmalıdır.

Artık açıkça ortaya çıkmıştır ki, Millî Eğitimin başında bulunan zat, hukuk devletine aykırı bir siyasî tercihi olan cunta ile birlikte öğretmenlere engizisyon devri yaşatmaktadır.

Bu konuda geziler yapmışız dır, incelemelerde bulunmuşuzdur. Uğranılan muameleler hakkında gözlemlerimizi ve tesbitlerimizi şöylece ifade etmek isteriz:

1. Baskılara, açığa alınmalara, nakledilmelere; sosyal faaliyeti, mukaddesatçılık ve miliyetçilik dışında dernekçilik ve sendikacılık faaliyeti olan ve bunların da Anayasacılık, Millî Eğitimin genel esaslarına göre eğitimcilik, Atatürkçülük ve hüriyetçilik çerçevesinde yapanlar uğramaktadır.

2. Baskıcılığa da; özellikle ve her zaman iktidar sempatizanı olmayı adet edinmiş, üstelik bu sefer buna 27 Mayıs aleyhtarlığını da eklemiş olanlar bir siyasal merkeze yaranmak için yapıyor.

3. Baskı teşkil eden bu işlemler, Bakanlığın bazı yerlerini işgal etmiş olanların; Anayasaya, Türk Millî Eğitiminin amaçlarına, Atatürkçülüğe ve medeniyetçiliğe sığmayan, ırkçı, ümmetçi, mukaddesatçı bir doktrin teşkil eden ve bunların istismarına dayanan görüşleri, mevcut siyasal iktidar adına aşılamaya gayret etmesinden hız alıyor.

4. Atatürk'ü anma törenlerinde, Bursa Nutkunu okumak veya okumaya teşebbüs etmek, nizam kırıcılık, anarşi yaratıcılık sayılarak baskı unsuru oluyor, açığa alınmaya sebep teşkil ediyor.

5. Mevcut iktidar karşısındaki siyasal kuruluşlarda görevli olanlarla, eski dostlukların gereği medeni çerçevede kalan münasebetler, partizanlık ithamına dayanak sayılıp baskı aracı ve konusu yapılıyor.

6. Okul içinde, meslekî yayın hayatında, özel meslek örgütlerindeki sosyal faaliyetlerinde Anayasacılık, millî eğitimin ilkeleri ve esasları için deki eğitimcilik, ülkemizin sorunlarına Türk Millî Eğitiminin amaçları ve Atatürk ilkeleri açısından çözüm yolu arayıcılık solculuk, sosyalistlik ithamı ile lekelendirilip, baskı sebebi yapılıyor, yıpratma ve nakil sebebi, açığa alınma olarak kullanılıyor.

Bu işlemlerde ve dayanaklarda haksızlık, bilim dışılık, keyfilik, belli ölçüler içerisinde bir değerlendirme, hukuktan kaçma gibi büyük bir tehlike vardır.

Bir kez hiçbir kişi, makam, amir ve memurun, ırkçı, ümmetçi, mukaddesatçı bir doktrin teşkil eden görüşleri, medeniyetçi olmayan davranışları, Anayasacı, bilimsel eğitimci, Atatürkçü ve Atatürkçü olduğu için gerçek milliyetçi öretmenlere birtakım naslar ve kıstaslarla, ortaçağ doğmalariyle aşılamaya hakkı yoktur. Bu Türkiye'nin kaderini de karanlığa götürücüdür.

Öğretmen Atatürk ilkelerini, Türk Millî Eğitiminin amaçlarında yer aldığı şekilde, insan kişiliğine ve nesillere mal etmek görevi ile yükümlüdür. Öğretmen birtakım partilerin ve partizanların istidatlarına, görüşlerine ve anlayışlarına göre hareket etmez, edemez. Öğretmen. Türk Millî Eğitiminin amaçlarını, Atatürk'ün direktif ve demeçlerini açmak, yaymak ve okumaktan kınanmamalıdır, baskıya uğramamalıdır.

— Atatürk'ün Bursa Nutku, Cumhuriyet rejimini, onun lâik ve müsbet bilimci temelini, irticaın yıkma kıpırdanışı gösterdiği zaman, kimlerin asıl bir davranışta bulunmaları gerektiğini belirten bir direktiftir. Öngörülen davranışlar da nizam kırıcılık değil, nizam koruyuculuk vardır. Bu nutuk tarihin bir gerçeği olarak da mevcuttur. Onu, dış ideolojilere maletmek, Atatürk'ü lekeliyerek çürütme; bu yol ile, Türk halkını lâik ve müsbet bilimci önder görüşten yoksun kılmak demektir. Bu bir tertiptir. Türk öğretmeni ve onun yetiştirdiği Türk gençliği Atatürkçü olduğu için her zaman komünizmin karşısında olmuştur ve olacaktır. Bu bir kere daha bilinmelidir.

Türkiye'de fikri hareketleri izlemeyi, türlü partilerdeki eski dostlarla bir selâm ve sabah medeni ilişkisi içinde kalmayı partizanlık saymak, medeni insan olmak hakkını red etmek olur.

— Anayasa'nın öngördüğü ve cevaz verdiği fikri eğilimler makbul ve meşrudur. Bunların hiçbirisi, insanı kişi ve meslek hayatında başkalarının gözünde küçültecek deyimler ve uslûp içinde bir isnat vesilesi ve konusu yapılamaz.

Ama görülüyor ki, iktidar partisi ve onun militanları öğretmenleri kendi fikrinde olmadığı için cezalandırıyor. Ve hiç şüphesiz hukuk devletinde bunun vebali büyüktür ve elbetteki bunun hesabı sorulur.

Millî Eğitim Bakanı mesleği bölmekten, anarşiye atmaktan, partizan ve doktriner görüşlere âlet olmaktan, milliyetçilik ve mukaddesatçılık sömürücülüğü yapan bir derneğin cuntasından kendini kurtarmalıdır.

— Öğretmenleri tartarken, subjektif ve indî olan ve ırkçılık, ümmetçilik, mukaddesatçılıktan ibaret kalan bir doktrinin ölçü yapılmasından vazgeçmek ve ancak Anayasa'nın Türk Millî Eğitiminin amaçlarının, Atatürk ilkelerinin ölçü yapılması lâzımdır.

— Türk Millî Eğitiminin amaçlarına, Atatürk ilkelerine sığmayan bir görüşle, kişi ve zümre çıkarı elde etmek için Bakanlığa sızmak ve onu etki altında bırakmak isteyen doktrincilerin işbirliğinden sıyrılmak, bütün öğretmenler karşında eşit bir tutum ve eşit bir korumacılık gösterilmesi gerektir.

— Kanunsuz suçlama ve cezalandırma olamaz prensibine uyarak, Anayasanın suç ve suçluluk görmediği fikri, eylem ve işlemler karşısında bir hukuk devletinin medeni, insansıl toleransı ile yer alması zorunludur. Hiç kimse kendi değerlendirme ve ölçüleri içerisinde bir yargıda bulunamaz.

Şimdi sürgün, açığa alınma olaylarına nedenleriyle birlikte belgeler üerinden kısaca göz gezdirmek istiyoruz. Sırasıyla öğretmen kırımına uğrayan İlleri ve bu illerde ortaya çıkan olayları bildiriyoruz.

DENİZLİ :

Bir Bakanlık, haksız işlemlerde bulunan memurlarından hiç hesap sormazsa, onların istekleıine uyarak haksız işlemlere katılırsa suçlu sayılmaz mı? Denizli Millî Eğitim Müdürlüğünün isteği ile Bakanlığın yaptığı işlemler, kanunsuzlukların yeni örnekleridir. Millî Eğitim Bakanı, bu yönden de suçludur. Denizli'de yedi öğretmen, hiçbir soruşturma ve kovuşturma yapılmadan, ders yılı ortasında sebepsiz ve yersiz olarak başka illere ve okullara nakledilmişlerdir. Bu nakillerin tek sebebi, öğretmenlerin Adalet Partisine hizmet etmemeleri, çalıştıkları sendika ve derneklere parti politikası sokmamalarıdır. Denizli Millî Eğitim Müdürü, başka partiye taraftar olanları vururum diyecek kadar partizandır. Bütün çalışmalarında AP. İl Başkanı ile işbirliği yapar. Denizli'de AP. taraftarı olmayan bütün öğretmenler için özel dosyalar tutulmakta ve tertipler yapılmaya çalışılmaktadır. Millî Eğitim Bakanı, Denizli Millî Eğitiminin başına bir ida-

Avni AYTAN

(Devamı S. 4 de)

AMASYA :

Son birkaç gün içinde basın yoluyla bütün Türk ulusu da öğrendi ki Amasya'da birkaç öğretmen aleyhine yapılan tertip gerçekten çok iğrençtir. Tertibi yapanlar Bakanlıkça desteklenen ve bazı Bakanlık mensuplarından emir alan milliyetçi öğretmen derneğidir. Dernek mensupları, kötü maksatlarına zavallı masum çocukları da âlet etmişler, alçakça bir cinayet işlemişlerdir. İftira üzerine Valilik ve Bakanlık kararı ile öğretmenlerin işine son verilmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı hiçbir ahlâk ölçüsüne sığmayan bir harekette bulunmuş iftiracılar için hiçbir işlemde bulunmamış ve günlerce gazetlerde söz konusu edilen bu önemli olayı ele almamış, buna karşılık mağdur ve suçsuz öğretmenleri cezalandırmıştır. Ana-babalar, böyle bir tutum içindeki Bakanlık örgütüne ve onun başındaki Bakana itimat edemez. Bu kanunsuzlukların önü alınmadıkça, çocuklarımız sağlam bir eğitim ve öğretime kavuşamaz. Sadece bu tek olay, Millî Eğitim Bakanını yargılamaya yetebilir. Çocuklarımıza öğretmenleri aleyhine iftira tertipleten bir Bakanlık, kime ve neye hizmet etmektedir? Bu kanunsuzlukların hesabı sorulmalıdır.

Bir tertip ve oyunla işlerinden alınan, çoluk çocuğuyla geçim sıkıntısına terkedilen öğretmenler şunlardır: Lise Müdürü Necdet Eren, Müdür Başyardımcısı Halit Keleş, Müdür Yardımcısı ve Öğretmenler Derneği Başkanı Faik Günaltay, Lise Matematik Öğretmeni Hami Elal.

KÜTAHYA :

Simav Ortaokulu Öğretmeni Hasan Girit, Kaymakamlıkça işinden uzaklaştırılmış ve Bakanlık emrine alınmıştır. Bunun sebebi sözü geçen öğretmenin sendika çalışmalarına katılması ve kaymakamın oğluna zayıf not vermesidir. Aynı öğretmenin eşi de gene böyle cezalandırılmıştır. Bu öğretmenlerin yakın arkadaşı olan öğretmen Mehmet Çakıroğlu, Mehmet İnan, Mehmet Sarı, Ali Kaya, Recep Atillâ Bakanlık müfettişi tarafından cezalandırılmak maksadı ile sorguya çekilmişlerdir. Aslında bu öğretmenlerin suçu, kanunların verdiği hakIardan faydalanmak ve öğretmenler sendikasını kurmaktır. Bakanlık, örgütlenmeyi böylece boğmak istemektedir. Bakanlıkta görevli bir Genel Müdür bu ildeki bazı öğretmenlere mukaddesatçı öğretmenler derneğini kurmak için mektuplar yazmış, fakat maksadına ulaşamamıştır.

SAMSUN :

Öğretmenlere karşı açılan tedhişin merkezlerinden biri de Samsun'dur. Bakanlık Samsun lisesinde felsefe öğretmeni Nazım Bayata'yı memleket meselelerinden söz ettiği için öğretmenlikten alıyor. Bu öğretmen için üzüntü ifade eden bir yazı yazan Samsun Öğretmenlerinden Hüsnü Yıldız hakkında soruşturma açılıyor ve Bakanlık bu öğretmeni cezalandırarak başka yere sürüyor. Millî Eğitim Bakanı buraya da kafasına uygun bir partizan tayin etmiş. Müdür, Samsun Öğretmenler Derneği Başkanını çağırarak, «Federasyondan, sendikadan ayrılın, ortanın solundakilerle teması kesin. Lekeleniyorsunuz.» demiştir. Bir Bakanlık memurunun bir öğretmen liderine böyle baskı yapması faşist zihniyetin en çirkin örneğidir.

Hüsnü YILDIZ

Samsun Ticaret Lisesi öğretmeni Hasan Kıyafet, «Öğrencilere ve halka milliyeti ve millî serveti öğretmen senin işin değildir» gerekçesiyle görevinden alınmış ve yerine

(Devamı S. 4 de)

İSPARTA :

İsparta'da, Başbakanın bacanağı olmanın verdiği yetkiye dayanan Millî Eğitim Müdürü, öğretmenler arasında tam bir tethiş havası yaratmıştır. Millî Eğitim Müdürü kanunların hükümlerini çiğniyerek öğretmenlerin öğretmenler derneğine ve sendikaya üye olmamaları için baskı yapmakta, okulları gezerken bazı öğretmenleri arkadaşlarına kötülemektedir.

Bu Millî Eğitim Müdürünün son kurbanları, Bakana

(Devamı S. 4 de)

KAYSERİ :

Kayseri Öğretmenler Derneği Başkanı Kâzım Yedekçioğlu'nun, Doğu Menzil Komutanı Faruk Güventürk'ün Kayseri Orduevi bahçesine diktirdiği İnönü büstünün açılış töreninde konuşma yapması, İnönü zaferlerinin yıl dönümlerinde konuşmalar yapması, iktidar partisi mensupları tarafından başka yere nakledilmesi sebebini doğurmuştur. Devrik iktidarın bir büyüğünü hatırlatsın diye

(Devamı S. 4 de)

KOCAELİ :

Kocaeli Millî Eğitim Müdürü Sabri Yahşi, «Sendika da ne oluyormuş, bu bölücülüktür, niçin miliyetçi öğretmenler derneği kurmuyorlar? Elimde sendika ile çalışan öğretmenlerin listesi var. 20 sini birer birer atacağım. Ben Adalet Partisinin müdürüyüm. Vali de benim. İstediğimi yaparım. Vali bir gölgeden ibarettir.» diyerek öğretmenlere baskı yapmaktadır. İzmit'in Gölcük ilcesinde oturmakta olan Kocaeli Millî Eğitim Müdürü Sabri Yahşi, AP.li Belediye Başkanı ile işbirliği halinde, Belediye Başkanının hoşlanmadığı öğretmenleri cezalandırmaktadır. Bununla ilgili olarak İlkokul Müdürü Rasim Çanak, görevinden alınmış, başka yere nakledilmiştir. Gene bununla ilgili olarak İlköğretim Müdürü Basri Soyalp başka ilceye nakledilmiştir. Millî Eğitim Müdürü, iktidar partisine hizmet etmeyenlerin peşine hafiyeler takarak jurnaller düzenlemektedir. İlkokul müdürlerinin tâyinlerinde Millî Eğitim Müdürü usulsüzlükler yapmaktadır. Gölcük ilcesinde öğretmen Nesrin Özenli haksız olarak başka yere nakledilmiştir. Gene bu ilde öğretmen Burhan Akgün, sebepsiz yere işinden atılmış ve halen bu öğretmen Gölcük tersanesinde işçi olarak çalışmaktadır.

İÇEL :

Anamur'da son yılların en korkunç bir olayı düzenlenmiştir. Bu olayı düzenliyenler partizanlardır, milliyetçilik ve mukaddesatçılık sömürücülüğü yapan kişilerdir.

Mersin Valisi bu oyuna âlet olmuş, suçsuz öğretmenle-

(Devamı s.4. de)

Anamur'da Bakanlık emrine alınan öğretmenler.

MALATYA :

Malatya'da öğretmenler için bir sindirme kampanyası açılmıştır. Bugünlerde Malatya'ya Bakanlık müfettişleri sık sık gönderilmektedir. Bunun tek sebebi de öğretmenlerin iktidar partisine hizmet etmeyi kabul etmemeleridir. Özellikle derneklere ve sendikalara üye olmak bu ilde de Bakanlık örgütünü rahatsız eden bir durumdur. Bakanlık ileri gelenlerinin bu ilde kurdurduğu mukaddesatçı dernek, birkaç öğretmen yolu ile bütün bir topluluk arasına anlaşmazlık tohumları ekmektedir. Mukaddesatçı derneğin Malatya'daki temsilcisi, Ankara'daki dernek merkezine, yani bu işin ticaretini yapan kişiye yazdığı mektuplarda, İl Millî Eğitimde açılan kadroları bildirmekte, bu yerlere kimlerin tayin edilmesi gerektiği konusunda tavsiyelerde bulunmaktadır. Mukaddesatçıların beğenmediği öğretmenler için Millî Eğitim Bakanlığı durmadan müfettişlerini göndermekte ve İlköğretim Müfettişleri ve öğretmenler için soruşturma açtırmaktadır. Bununla ilgili olarak son günlerde Malatya'da iki ilköğretim müfettişi için mukaddesatçıların teşviki ile kovuşturma açılmıştır. Ayrıca Akçadaş ilcesinde ilköğretmen okulu öğretmeni Yusuf

(Devamı Sayfa 4 de)

BAŞYAZI

Tüm Devrimcilere Sesleniyoruz

Bir toplumun dayanağı olan başlıca kurum, ulusal eğitimdir. Ulusal eğitimin görevini yapamadığı, yapmaktan alıkonulduğu bir ülkenin geleceği her yönden tehlikededir. Bu eğitimi gerçekleştirecek ana unsur da öğretmendir. Millî Eğitim Bakanı, Türk öğretmenini görevini yapmaktan alıkoyma çabasına girdiği, kanunları çiğniyerek onu haklarından ve meslek özgürlüklerinden yoksun bırakmaya yeltendiği, mesleğimizin içine toplumun en iğrenç mikroplarını saldığı için tarihin önünde hesap vermek zorunda kalacak başlıca suçlular arasına karışmıştır. Bu Bakanın ve yaptığı kanunsuzluklardan hesap sorulmasını önleyenlerin asıl maksadı daha da korkunçtur.

Öğretmen topluluğu Türk aydınlarının büyük bölümünü meydana getiren kuruluş olarak, kötü maksatlılara karşı en çetin savaşını vermektedir. Bu savaşta yenik çıkmamız, yüzyıllardan bu yana cehaletin korkunç karanlığında terkedilmiş toplumumuz üzerine, horultuları duyulmaya başlamış olan faşizm canavarının kanatlarını germesiyle sonuçlanacaktır.

Karşılaştığımız tehlikenin büyüklüğünü anlatan örnekler öğretmenlerin hayatında her gün tekrarlanmaktadır. Bunların başlıca sorumlusu, Millî Eğitim Bakanı ile onun iplerini oynatanlardır. Millî Eğitim Bakanlığının ulusumuz ve ülkemiz zararına işleyen bir mekanizma haline geldiğini örnekleri ile kısaca belirtelim.

Bakanlık örgütü, ömründe okullardaki ders kitaplarından başka bir şey okumamış, kültür ve aydın düşmanı, çıkarcı bir partizan grubunun eline verilmiştir.

Bakanlık, ulusal eğitimin ve öğretimin gerçekleştirilmesini ve geliştirilmesini sağlama çabalarını bırakmış, bir çıkarcılar şirketi haline getirilmiştir. Bazı tüccarlar bu Bakanlığın yönetiminde söz sahibidir.

Öğretmenler arasına jurnalcılar ve iftiracılar sokulmuştur.

Birçok yerlerde öğretmenlerle öğrenciler arasına

(Devamı Sayfa 6 da)

1966 yılının son iki ayında tedirgin edilen öğretmenlerden sadece TÖS'e bildirilenlerden bazıları

A — Bakanlık emrine alınanlar:

ADANA: **İsa Sarıaslan** — Bir Türk kadınına sataşan Amerikalı çavuşlara karşı yapılan gösteride halk arasında bulunuşu.

ADANA: **Mahmut Makal** — Nedensiz.

ADANA: **Ali Dündar** — Canavar Omar adlı bir kitabı öğrencilere tavsiye etmesi.

ANAMUR: **Arif Şahin, Metin Hamarat, Fahrettin Deniz, A. Kadir Bulut, D. Ali Uysal, Mehmet Yiğit** — Kaşdişlen köyünde Atatürk gecesi tertibine teşebbüs.
Bu programa «Bursa Nutku»nu almak.
Sosyalizm, komünizm propagandası yapacaklarını iddia.
TİP'i savunmak, Cumhuriyet, Milliyet, Akşam okumak.
Çetin Altan ve bazı TİP'lilerle haberleşme.

ANAMUR: **Sabri Toklu** — İşine iade edildi.

AYDIN: **Osman Karaca** — Solculuk.

KEÇİBORLU: **İlhan Alkan** Önce Sendika toplantısında yaptığı konuşma yüzünden adlî takibat.
(Takipsizlik aldı).
Sosyalizmi savunmak.
TİP markalı kalem kullanmak.

Simav: **Hasan Girit** — Kaymakamın çocuğunun sınıfta kalmasından başlayan olaylar, solculuğa ve komünistliğe dökülmüştür. Eşi de bir kaç ay içinde iki defa nakle tâbi tutulmuştur.

SORGUN: **Çelebi Çınar** — Solculuk.

KARAMAN: **Rıza İçel** — Bir disiplin olayı sonunda, bir partilinin şikâyeti.

B — İşten el çektirilenler:

AMASYA: **Necdet Eren, Halis Keleş, Hami Elal, Faik Günaltay** — Valinin bazı müdahalelerine direnmeden doğan anlaşmazlık. Dernek seçimlerinde valinin tuttuğu tarafın kaybetmesi sonucunda:
Hazırlanan bir tertiple solculuk ihbarı.
Bazı kuruluşların tahrik ve teşviki.

ANAMUR: **İsmail Demirtaş** — Anamur olayları nedenleri.

BURDUR: **Ekrem Kabay** — Sosyalizm ve solculuk propagandası.

SANDIKLI: **Talât Akgün** — 1965 seçimlerinde aday iken izin geçirme.

C — Görevi değiştirilen ya da nakledilenler:

Başta TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt olduğu halde, çoğu için neden gösterilmeden, bazıları hakkında sosyalistlik, bazıları için komünist-

(Devamı S. 6 da)

Meclisten Notlar :

Öğretmenlere Yapılan Baskılar Mecliste de Baskı Gördü

Cemil SÖNMEZ

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23/Ocak/1967 günkü oturumunda Başkan; «35. oturumu açıyorum» derken milletvekilleri yerlerini alıyorlardı.

Gündemdeki Yozgat Milletvekili Yusuf Ziya Bahadınlı'nın son günlerde varlığını daha da güçlü duyuran öğretmenlere yapılan baskılarla ilgili gensoru önergesi okundu. Başkana göre solda, salon ve localardakilere ise sağda oturanlardan homurtulr başlamıştı. Bunlardan hele üç-beş kişinin hareketleri öylesine taşkındı ki, başkan sık sık müdahale etmek zorunda kalıyordu.

Dinleyicilere göre sağda oturanlardan, sağdan gelen adı Aydın Prof. kişi bu konuda yapılacak konuşmaların beş dakika içerisinde sınırlandırılmasını istemesi o gün Millet Meclisinde bardağı taşıran son damla oldu. Beş dakika içerisinde tüm ulusun yarınlarının teslim edildiği, ileri Türkiye yaratılmasında payı olan bugünün Türk öğretmeninin (hele günümüzdeki koşullar içinde) sorunları nasıl tartışılabilir, bu konuda neler söylenebilirdi.

Bahadınlı bahadırlık gösterdi, Türk öğretmeninin beş dakikada tüm sorunlarının gün ışığına çıkamıyacağı kanısıyla önergesini geri almak istedi. Sağdakiler vermediler. Sağdakiler bu adı Aydın kişinin önerisini kabul ettiler. Sağdakilerin bunu böyle istemeleri, sonra da; Türkiye Büyük Millet Meclisi, yüce meclis böyle istiyor, böyle kabul etti» diye göstermeleri gürültülere yol açtı. Muhalefet sözcüleri bu koşullar altında konuşamıyacaklarını belirttiler, konuşmadılar.

Adı Aydın Profesörün gurubundan olan Millî Eğitim Bakanı Orhan Dengiz salondaki milletvekillerinin; «Öğretmen katili» sözleriyle kürsüye geldiğinde O'nun da «bu konu beş dakika içerisinde görüşülemez» demesi gerçek milliyetçi öğretmen avcılarının içine düştükleri «türlü çeşitli» tezatlardan biriydi.

(Devamı Sayfa 6 da)

SORUN

Neslimizi mi Tüketecekler?

İsmail AK

Son olaylar iyice göstermiştir ki, geri kalmış ülkemizde bilinçlenen öğretmenlere karşı yöneticilerimiz amansız bir susturma yoluna gitmektedirler. Bugüne değin bu çabalara hedef olmuş öğretmenler Türkiye Maarifinde gerek fikirleri, gerek çalışmaları ve gerekse neşir hayatı ile tanınmış olmaları dikkati çekmektedir. Öyle ki, bu öğretmenler Türk toplumunun uyanmasında ilk adımı atanlar olması ve bu toplumun uyanmasında her türlü çalışma ve fedakârlığı esirgemeyen kişiler olması bu konuya ayrı bir özellik vermektedir. İşin garip yönü ise: bu öğretmenlere karşı savaş açanları adı yaşadığı müddet içinde dar çevrede bilinen kişiler olması. Bu kişiler bugün gerek politik yönden ve gerekse çıkarcı yönden bilinse bile değer ölçüleri günümüzde de, günümüzden sonraki zamanlarda da sıfırdır. Zira yaşantı devrelerinde toplum için olumlu hiçbir çalışma ve çabaları olmayan kişilerdir. Ancak, bunlar kendi çıkar ve uydulukları için var olduklarını belli etmek isteyen kişilerdir. Karşılarına hedef olarak aldıkları öğretmenlere gelince bunlar günümüzün politika oyunları ile harcanma yoluna gidilen değerlerdir. Bu değerleri günün geri akımlarının etkisi ile yok etmeğe gitmek, onları daha çok değerlendirmektir. Ehliyetsiz mevkii kapan kişiler bir mum gibi sönerler. Bu tarihin değişmez teorisidir. Ama ehliyetli kişiler mevkii sahibi olmasalar bile her zaman bir değer olarak yanar.

Günümüzde ileri fikirli öğretmenleri susturmak, yok etmek ve böylece de bunların neslini yok etmek çabası kadar gülünç hiçbir akım olmaz kanısındayım. Acaba bizim bu ilerici fikirli öğretmenlerimizin neslini mi tüketecekler? Bu nesili yok edebilecekler mi? Ben bu konuda çok düşündüm. Sonucunu gayet iyi buldum bu taktiğin: Bu çabalar, nesli tüketmek şöyle dursun, bizzat çoğaltacaktır. Bu nesil hergün biraz daha hızla çoğalacaktır.

Politik oyunlar devrini yaşamış ve günümüzün oyunları artık tarihe karışma devresine gelmiştir. Yaşantısı sona erecek olan bir tutumun son nefesleri gibi geliyor bana günümüzün öğretmenlere karşı olan tutumu. Son nefesini veren bir tutumun, bir yönetimin bu kadarcık çaba göstermesini biraz da olumlu karşılıyorum. Zira ölecek hastaya son arzu ettiği herşeyi hoş görmek ve vermek, bu hakkı tanımak yerinde olsa gerek.

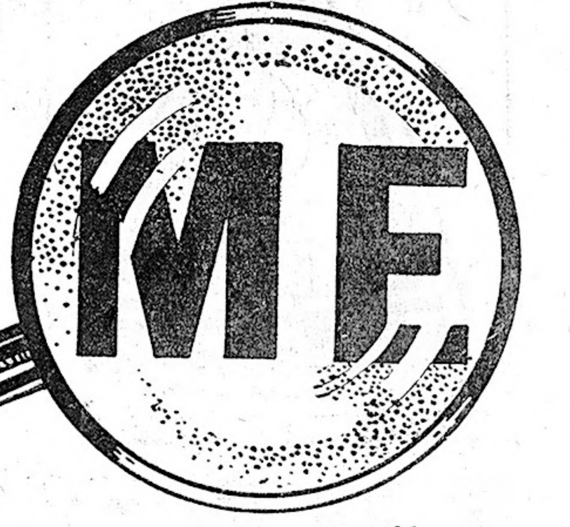
Mahmul Makal gibi Türk Eğitiminin bir değeri harcanıyor. Harcanır ya. Çünkü Mahmut Makal, kendini harcayanlardan üstün niteliklere sahip. O'nun bu üstünlüğünü çekemeyenler ancak onu harcamakla ve onun üstünlüğünü kör etmeğe çalışmakla kendilerine bir toplum mevkii kazanacağına inanan sağır sultanlardır. O'nu harcayanların adı bile bilinmezken Mahmut Makal'ın adı dışarı taşmıştır. Tabiidir ki, bu kişiyi harcayanlar iyilikleri yönünden isim yapamayınca kötülükleri yönünden isim yapmağa çalışacaklardır. Başka ne yapsınlar bu fikir yoksunu kişiler?

Fakir Baykurt görevinden alınır tabii. Adını hiçbir şeyi ile duyuramayan o adsız kahramanlar — Kendilerini öyle sanıyorlar da, onun için bu kişilere Adsız kahramanlar tabirini kullandım — kendilerinin de aciz birer varlık olarak var olduklarını nasıl duyuracaklar? Tabii adları bilinen kişilere karşı günün kendilerine verdiği yetkileri

(Devamı S. 6 da)

Tarihi Yapanlar Yazmaz

İNCELEME

Mehmet EMİRALİOĞLU

26 Aralık tarihli Öğretmenler Gazetesinde, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Genel Kurul toplantısı yapıldığı bildiriliyor ve bu toplantıdan haberler veriliyordu.

Değişmez başkanı Millî Eğitim Bakanı ve malî kaynağı Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi olan UNESCO, elbette bağımsız bir kuruluş olamaz. Onun için her toplantısında olduğu gibi bu toplantıda da siyasal iktidarın ve Millî Eğitim Bakanının nabzına göre epey şerbetler verilmiştir. Bu kuruluştan yararlananlardan çıkar sürdürmek istiyenler bu toplantıda eskisinden ap-ayrı şekilde ağız uydurma başarısı göstermişlerdir. Bu herkesin kendi bileceği iştir. Herkes ağzını istediği gibi kullanır ama biz UNESCO'nun bir takım ard amaçlara araç edileceğini ummuyoruz. UNESCO gibi Uluslar arası bir kuruluşun iç politika oyunları oynaması çok çirkin olur. Bu art amaçlı politika oyunlarının tarih üzerinde oynanması ise ayrıca çok tehlikelidir. UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Türkiye Millî Eğitim tarihini yazdırmaya girişmekle görünüşte çok yararlı bir hizmet üslenmiş sayılabilir. Fakat tarihi yazdıracağı kişiler açıklanınca, işin şekli değişiyor ve insanı bir kuşku sarıyor. UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Millî Eğitim tarihimizi yazmak üzere bazı kişileri görevlendirmiştir. Bunun sorumluluğunu üslenemiyen yöneticiler, tarih yazıcılarını genel kurulun onayından geçirerek arka plânda kalabilmişlerdir.

Millî Eğitim tarihimizi yazmıya Tevfik İleri'nin müsteşarı ile iki Talim Terbiye Dairesi üyesi, üç Genel Müdürü görevlendirilmişlerdir. Bakanlığı eziyet makinesi haline getiren bir eski müsteşar, bir yıl içinde telefon emirleri ile lise süresi nndirip çıkaran T.T.D. üyeleriyle, görülen lüzum makinelerini insafsızca işleten, yayım, kitaplık, eski eserler ve güzel sanatlar dahil, Millî eğitim Bakanlığına ilişkin bütün işlerde, 1950 - 1960 arasında yapılmış kasıtlı hataların sahipleri, bu gün oturacak Millî Eğitimin tarihini yazacaklarmış!.

Genel bir kuraldır. Tarihi yapanlar ayrı, yazanlar ayrı olur. Biz 1946 - 1967 yılları arası eğitim tarihinin, tarafsız şekilde yazılmasından çok yararlık umuyoruz. Ama bu dönemde eğitimi yönetip ona yön verenlerin, kendi tarihlerini yazmıya memur edilmelerini kuşku ile karşılıyoruz. Tarafsız olabilirlerse en çok biz sevineceğiz. Biz o kişilerin eğitimde iyi yanları kadar kötü yanlarının memlekete, millete, mesleğe ve meslekdaşa ızdırap verdiğini biliyoruz. Yazılan tarihte bunların da yer almasını istiyoruz. Kendi kalemleri ile kendi kötülüklerini dile getirebilirlerse ne mutlu onlara. Belki kendilerine yararlı olur düşüncesi ile biz de tarihe sesleniyoruz ve diyoruz ki:

TARİHE SESLENİYORUZ

Yurdumuzu bağımsızlığa, ulusumuzu egemenliğe kavuşturan; devrimleri yaparak bize uygarlık yolunu açan

ATATÜRK'e BAĞLIYIZ

Devrimci, lâyık, sosyal ve cumhuriyetçi eğitim ilke ve düzenini getiren

MUSTAFA NECATİ,
VASIF ÇINAR ve
REŞİT GALİP'i

saygıyle anıyoruz.

Köylüyü, köylüye eğittirecek şekilde, Köy Eğitmenleri Kursunu açan, eski Millî Eğitim Bakanlarımızdan

SAFFET ARIKAN

ile müsteşarlarımızdan

NAFİ ATUF KANSU,
İHSAN SUNGU VE
RÜŞTÜ UZEL'e

şükran borçluyuz.

Köy eğitimini örgüte, plâna ve programa ilk defa bağlatıp, gidilecek doğru yolu gösteren, köy çocuklarına okuma olanakları hazırlıyarak ağa ve eşraf boyunduruğundan kurtaran

HASAN ÂLİ YÜCEL'i

Ve Köy Eğitiminin amacını, örgütünü, program, yöntem ve yönetimini bilimsel ve teknik yönden düzenleyip geliştiren

İSMAİL HAKKI
TONGUÇ'u

inanarak, bilerek ve severek, devamlı ve bilinçli olarak

İZLİYORUZ

Eğitmen kurslarını ve YÜKSEK KÖY ENSTİTÜSÜ'nü kapattığı, Köy Enstitülerindeki gelişimi durdurduğu için Reşat Şemsettin Sirer'i:

Eğitmen tasfiyelerini başlattığı Köy Enstitülerini hasımlarının elinde bıraktığı için Tahsin Banguoğlu'nu,

Köy Enstitülerini kapattığı, Eğitimcileri gerici güçlere hırpalattığı, öğretmenleri tedirgin ettiği ve «Türk çocuğunu Eğitmen belâsından kurtaracağım...» diyerek eğitmenleri horladığı ve Eğitime Partizanlık getirdiği için Hemşinli Mehmet Tevfik İleri ile müsteşarı Reşat Tardu'yu

Köy Eğitimcilerini demirci göstererek döğdürdüğü, kömürcü deyip karaladığı için Şevket Raşit Hatipoğlu'nu,

Devrimcileri ve toplumcu eğitimcileri ve tüm Atatürkçüleri oyalayıp avuttukları için de Dr. İbrahim Öktem'i ve M. Nuri Kodamanoğlu'nu hiç

UNUTMUYORUZ.

ÖĞRETMEN VE SİYASET

Mehmet Yalçın

Bir öğretmen çıkıpta «falan parti iyidir, oyunuzu ona verin, falan falan partiler kötüdür, onlara oy vermeyin» diye propaganda yapamaz. Yaparsa, siyasetle uğraşmış, suç işlemiş olur. Ama mesleği icabı, ders konularına adı karışan bazı siyasetçilerden, günün siyasetine konu olan bazı olaylardan bahsetmek zorundadır. Çünkü, görevidir. Bu da siyasetle uğraşıyor anlamına gelmemelidir.

Bir öğretmenin, hele bir edebiyat öğretmeninin, çok okuması, basını iyi izlemesi gerekir. Türkiye'de yasalarca yasaklanmamış yayınları okumak, her vatandaşın olduğu gibi, öğretmenin de hakkıdır. Okumak değil, okumamak eksikliktir. İster sağcı, ister solcu olsun, her yayın organı, her yazar, her ozan iyi izlenmelidir. Bir şeyin iyi veya kötü olduğunu okuyup öğrenmeden söyliyebilir miyiz? Son Havadis'de okunur, Akşam'da okunur, Yön'de okunur. Bir öğretmenin okuduğu yayın organlarına bakarak yaygara koparmak yetersizliktir.

Yurttaşlık bilgisi dersinde öğretmen Başbakan Sayın Demirel'den, diğer AP. li Bakanlardan bahsedecektir. Bu onun AP. propagandası yaptığı anlamına gelmemelidir.

Tarih dersinde de Sayın İnönü'den bahsetmek CHP. propagandası yapmak değildir.

Her ülkücü gibi, Öğretmen'de yurdunun, ulusunun sorunlarıyla ilgilenecek, konuşacak, yazacaktır. Bilisizliği, yoksulluğu göz önüne serecektir. Sorunlara çare arayıp bulacaktır. Bu da onun T.İ.P. li olduğunu göstermez.

Öğretmen dertlerle her an karşı karşıdır. Okula kışın ceketsiz, çorapsız gelen, yalınız et yendiği için, kurban bayramını bilen, çalışmaya kitap, ışık bulamıyan öğrencileri vardır. Bunların durumunu çeşitli yollarla tüm Ulusa ve yetkililere duyuracaktır.

Görevini yapmayan, yahut yanlış ve eksik yapan yetkilileri eleştirmesi'de öğretmenin siyasetle uğraştığını göstermez. Hiç bir üst makam «ben ister çalışırım ister çalışmam, ama ücret alırım, Yaptığım işler yanlış ve eksik olsa da kımse bana karışamaz» diye sorumsuzca davranamaz. Hatalara karışmamak, eleştirmemekde sorumsuzluktur. Bu Yurdu, bu Ulusu yeterince sevmiyenlerin göstereceği davranıştır.

Yine siyasete adı karışmış yazar ve ozanların, siyasi olmayan yazı ve şiirleri öğrencilere okunmalı, salık verilmelidir. Türkçe kitabındaki bir iki örnekle, Türkçe dersini kavratmak, okuma alışkanlığını kazandırmak, kültür ve yeteneklerini geliştirmek olanaksızdır.

Orhan Seyfi'yi, Arif Nihat Asya'yı.. ele alalım: bu adamların hem siyasi yönleri, hem de Türk şiirinde bir yerleri vardır. Elbette okunacaklardır. Ama öbür tarafta Aiziz Nesin'in, Çetin Altan'ın, Yaşar Kemal'in yazıları da okunacaktır.

Bazı beyni midesinde çıkarcılar ve ülkücü düşmanları, öğretmenleri sürekli olarak izlemektedirler: «Hangi yayın organlarını okuyor? Kimlerle geziyor? Sınıfta öğrencilere neler anlatıyor? Kimlerin eserlerini salık veriyor?...» Din ve terbiye kurallarından, Uluscu luktan bahsederse, gerici, sosyal adaletten, eşitlikten, reformdan bahsederse komünist damgasını yiyor, zavallı öğretmen. Her başa geçen iktidarın oyuncağı oluyor. Kış ortasında, Devlet parasiyle, ordan oraya gezi yapıyor.

Bir siyaset adamı, öğretmenin dostu, akrabası, yahut fikirlerine hayran olduğu birisi olabilir. Elbette onunla ilgilenecek, konuşacaktır. Gerekirse birbirlerine konuk bile olabilirler. Mektuplaşabilirler..

Samsun Öğretmenler Derneği Başkanı, Çetin Altan'la resim çektirdiği için, aleyhinde bir yığın onur kırıcı yazılar yayınlandı? Neden Bizlerde öğrenciyken, D.P. Milletvekili Mehmet Özbeyle mektuplaştık, hiç bir iftiraya, saldırıya uğramadık.

Her toplumda fikir, sanat ve bilim adamlarının çoğunu öğretmenler teşkil ederler; Ulusların yarınlarını hazırlarlar. Öğretmenin elini kolunu bağlamak, devletin, geleceğini tehlikeye sokmak demektir. Herkesin olduğu gibi, siyasilerinde öğretmenlere saygı duymaları gerekir. Ancak öğretmene değer veren, saygısı olan Uluslar kalkınabilirler. İnanmayanlar Atatürk'ü dinlesinler, Snelman'ı dinlesinler.

Eğitimi Güç Çocukları inceleme Tekniği

Numan KARTAL

— VI —

Shaw, bu durumdan şu sonuca varıyor. «Kalabalık çevreler suç işlemeye en uygun yerlerdir.»

«2 — Terman'ın araştırması: Günlük iş, çalışma hayatında anne - babaların ve bilhassa okul hayatında öğretmenlerin çok şikâyetçi oldukları zekâ geriliği ve buna çevrenin etkisi üzerinde çalışan psikologlardan birisi de Terman'dır. Terman, biri 6—9, diğeri 10—14 yaşları arasındaki çocuklardan iki gurup ele almış ve ebeveynlerin mesleklerini tespit ile çevrenin zekâ üzerindeki tesirini anlamaya çalışmıştır. Buna göre:

Babasının mesleği	6—9 yaş çocuklarının Z.B.	10—14 yaş Ço. Z. B.
Serbest	114,9	117,5
Yarı serbest	107,3	112,2
Kalifiye işçi	104,9	107,4
Yarım işçi	104,6	103,4
İşçi	100	100,6
Gündelikçi	96	97,6

Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan bu test sonucunda Terman, Zekânın ilerlemesinde ya da geri kalmasında çevrenin rol oynadığı sonucuna varmıştır.»

3 — 1958—1959 ders yılında çalıştığım Bursa ilinin İnegöl ilcesinin Bayramşah Köyü İlk okulunda, başarılı öğrencilerimi ele alıp ailelerinin de başarılı kimseler olup olmadıklarını ve komşularının durumunu anlamaya çalıştım. Öğrencilerim arasında başarılı öğrencilerimi seçerken onların derslerden başarı durumlarını, sosyal davranış, giyiniş ile hal ve gidiş durumlarını nazarı itibara aldım. Ailelerinin de aynı özelliklere sahip olup olmadıklarına baktım. İncelememin sonucunda başarılı olarak seççtiğim (8) öğrencimden (2) sinin anne ve babalarının okuma yazma bilip devamlı Hürriyet gazetesini izlediklerini, (1) öğrencimin ağabeysinin ortaokulu bitirdiğini, babasının aydın fikirli olduğunu, (3) öğrencimin 3. sınıfa kadar şehirde okuduklarını, geriye kalan (2) öğrencimin evlerinin bir öğrencimin ortaokulu bitiren ağabeysinin evine komşu olduklarını ve ondan yararlandıklarını tespit ettim.

Ayrıca herbirinin ailelerinin temiz ahlâklı, müteşebbis kabiliyetli, yurt sorunlarına yakınlık gösteren, okula ilgi gösterip eğitim—öğretimine önem veren, bunun için bütün olanaklarını seferber eden kişiler olduklarını gördüm. Bunun sonucu olarak ta insanların, daha doğrusu çocukların başarılı ya da başarısız oluşlarında aileleri ile çevrelerinin önemli etkilerde bulunduğu sonucuna vardım.

Bu incelememin tersine olarak başarısız öğrencilerimden seçtiğim (5) öğrencim üzerindeki incelememde ise şu sonucu aldım. Bu (5) öğrendimden (1) tanesi hariç geriye kalan (4) tanesinin anne ve babalarının okuma—yazma dahi bilmediklerini, evlerinin köyün en kenarında kalmış olup kendileriyle kimsenin ilgilenmediğini ve çocuklara da arkadaşlarının hor baktığını tespit ettim. Bu denememin sonunda da birinci incelememde vardığım sonuca vardım.

Bütün bu inceleme örneklerinde görüldüğü gibi problemlerin doğmasında çevre ve kalıtımın etkileri pek büyüktür. Biz her ikisini birleştirerek problemleri kalıtım (veraset) ile çevre doğurur diyebiliriz. Ancak doğmasında başka yıkıcı etmenlerin tesirleri de olabileceğini asla unutmamamız gerekir. Örneğin: Küçüklüğünde dev masalları dinleyen, cin ile öcülerle korkutulan, çeşitli durumlar karşısında «iğneci geliyor» diye korkutma yoluyle terbiye edilen çocuğun korkak ve ürkek olması, çok küçükken sütten kesilen çocuğun ilerde anne sütüne doyamamasının bir sonucu olarak zayıf ve obur olması v.s. gibi.

PROBLEMLERİN DOĞDUĞU ÇEVREYE GÖRE KISIMLARA AYRILMASI

Bizler, problemleri doğdukları muhite (çevreye) göre başlıca üç kısma ayırabiliriz.

a) Ailede meydana gelen problemler.

b) Okul çevresinin düzenine uyamamaktan doğan problemler.

c) Sosyal yönden geniş çevrede problem olanlar.

Bunları şimdi sırasiyle ele alıp incelemeye çalışalım.

a) Ailede meydana gelen problemler: Çocuklarda görülen bazı problemlerin sebepleri çocuğun okul öncesi hayatına aittir. Çocuğun okul öncesi hayatı ise ailede geçen ve (7) yaşına kadar olan hayatıdır. Okul öncesi olan bu aile hayatında görülen başlıca problemler şunlardır: Yalancılık, hırsızlık, küfür, itaatsizlik, idrar tutamama, inatçılık v.s.

Bu problemlerin çocuklarda görülmesinin sebebi de ailesi tarafından çocuğa yanlış bir eğitimin uygulanmış olmasıdır. Okul devresine gelen çocuklarda bu problemlerin bir kısmı kendiliğinden yok olmuş olur, fakat bir kısmı da sürüp gider.

b) Okul çevresinin düzenine uyamamaktan doğan problemler: Okula gelen ççocuk, alışık olmadığı yepyeni bir hayata atılmış demektir. Evdeki serbestlik ile başıboşluğun yerini okulda bir düzen ve intizam almış, çocuğun uymak zorunda olduğu birtakım kayıtlar konmuştur. Bu bakımdan bir intibak zorluğu gösteren öğrenciler, başlıca iki guruba ayrılırlar.

1 — Pasifler (durgunlar)

2 — Aktifler (atılganlar)

1 Pasifler: Bunlar kendi başlarına hareket eden kendi kablarına çekilmiş mahcup çocuklardır. Hiçbir oyunu oynamazlar, söze katılmazlar. Sadece söyleneni koyun kaval dinler gibi dinlerler. Kendilerine birşey sorulduğunda sıkılıp kızararak cevap verirler. Kafalarında birşeyler olmasına rağmen ortaya dökmezler. Bildiklerinin yanlış olduğunu ,karşısındakinin kusur bulacağını zannederler. Kusurlu olduklarını kolay kolay kabul etmezler. Anlatamıyacakları duyguları hissederler. Toplumda konuşma güçlerini kendilerinde bulamazlar. Melek görünüşte olup küfür etmezler, etseler bile zoraki ettiklerini kızarıp bozarmalariyle belli ederler. Hep kendilerini beğenirler. Onlar için yeryüzünde en üstün varlık kendileridirler. Ancak bunu kimseye söylemezler, kurdukları hayallerinde bu düşüncelerini gerçekleştirirler.

Daima ayrı yalnız başlarına gezerler. Arkadaşlarının eğlencesine karışmaz, azdan kızarlar. Yani «çıt kırıldım» tiplerdendirler. Cemiyet toplantılarına katılmazlar, kimsenin leh ve aleyhinde konuşmazlar. Çabuk tesir altında kalıp herkesin kendilerini bir anne sevgisiyle sevmesini isterler. Kendilerine az da olsa yakınlık gösterenlere büyük bir yakınlık duyarlar ve onlarla daima bir arada yaşamak isterler. Sevgileri, yakınlık duyduklarına plâtonik denecek kadar ileridir.. Çok şüpheci ve titizdirler. Başkalarının gerek fiziki ve gerekse ruhi yönden beğendikleri taraflarını hayarnlıkla seyrederler. Kendilerinin de öyle olmasını isterler. Geniş hayaller kurarlar. Spor çalışmalarını seyretmeyi, müzik, tiyatro, bale ve şiir gibi edebi çabaları izlemeyi severler, fakat; kendilerinden bu çabalara katılmaları istendiğinde yapamıyacaklarını ve yapmayı sevmediklerini söylerler. Ruhlarına yerleşen başaramama ile kendilerine olan güvensizlik duyguları içinde kıvranıp dururlar. Başkaları tarafından yaptıklarının beğenilmeyeceği kanısındadırlar. Kısaca sosyal etkinliklerden ve toplum düzenine uymaktan kaçınırlar.

Cinsiyet yönünden de aynı duyguların içindedirler. Yalnız başlarına kaldıklarında mastırbasyon gibi yollarla cinsî kudretlerinin üstün ve yerinde olduğunu görürler. Anack pasifliklerinin sonucu olarak karşıt cinsle olan münasebetlerinde ya başarısızlığa uğrarlar ya da istedikleri neticeyi elde edemezler. Bunun sonucu olarak ta bedbaht olup bu hayattan kurtulmanın yolunu ararlar ve işi intihara kadar götürürler.

2 — Aktifler: Bunlar pasif öğrencilerin tersine her sahada bir etkinlik göstermeye çalışan çocuklardır. Yani oyunda—derste, sınıf içi ve sınıf dışı çalışmalarda aşırı derecede atılgan olanlardır. Atılganlıklarına güvenerek lâübali hareketler de yaparlar. Arzu edilmeyen şekilde tuhaf tuhaf konuşurlar. Argo dediğimiz kelimeler konuşma lisanlarının özünü teşkil eder. Bazan hırsızlık, yalancılık, dalgacılık, çetecilik de yaparlar. Hele serkeşlik yapmayı kendilerine ilke edinirler ve bunu bir nevi gençliklerinin özelliği olarak sayarlar. Öğretmenleri kızdırmak için her türlü yollara baş vuranlar da bunlardır. Örneğin Ağustos böcekleri bulup ders arasında onu sıkarak bağırttırmak, sıralar arasında gezen öğretmenin arkasına gizlice böcekleri ve kâğıt parçalarını takmak, öğretmeni dövmeye kalkmak, verilen ödevleri yapmamak gibi hareketleri tabii sayarlar.

Bazan da pasiflerin tersine öğretmenleri tarafından çok sebildiklerini zannederler ve yılışık hareketlerde bulunurlar. Örneğin: Sabahleyin okula gelen öğretmeni yolda karşılarlar, çantasını alıp taşımak isterler. Karanfil, gül gibi çiçekler takdi medip güzel sözler söylerler. Kendilerini sevdirmek için öğretmene karşı akıllarına ne gelirse onu yapma yoluna giderler. Bir nevi öğrencilerin yakıştırması olan «yağcılık» yolu ile dâvayı kazanma politikası güderler. Arkadan da, sırasına göre öğretmenin yüzüne karşı da yapmadıklarını bırakmazlar. Kısaca: «âleme verir talkımı, kendi yutar salkımı» sözünün anlamı gereğince hareket ederler.

(Devamı Gelecek Sayıda)

Basında: Öğretmenlere Yapılan Baskılar

Öğretmenlere yapılan baskının nedenleri

Av. İbrahim TÜRK

Öğretmenlere yapılan baskıların yıldan yıla gücünü artırması bir tesadüf sayılamaz. Bu baskıların temel nedenleri bilinmeden, bulunmadan baskıları karşılama olanağı da yoktur.

Öğretmenlerin uğradıkları saldırıların, sürümelerin, tutuklanmaların Bakanlık emrine alınmaların, derece indirimlerinin bilgisine ve bilincine varmaları bu olumsuz davranışların hızını kesmek için ilk hareket tarzıdır.

Her öğretmen, yapılan bu hukuk dışı ya da şeklen hukuka uygun gibi gösterilen bu davranışların ve uygulamaların toplumsal yapımız için normal bir sonuç olduğunu gerçekçi olarak kabul etmek zorundadır. Düşünceler ekonomik ve toplumsal hayatın ürünüdürler. Hiç bir düşünce yoktan var olmaz. Her zaman onu doğuran ve bize bağlı olmayan, objektif gerçekler vardır. Oyleyse öğretmenlere uygun görülen eylemlerin kaynağını toplumun ekonomik ve toplumsal kuruluşu dışında aramak boşuna bir çaba olur.

ŞİMDİYE KADAR...

Şimdiye kadar, eğitim yoluyla, bizlere durgun, değişmez gelişmez, toplumu yapan insanların tümünün çıkarları aynı olan, «tarih ezeli bir tekerrürdür» dünya görüşüne dayalı bir kuruluş öğrettiler. Bir yandan bilimsel gerçeklerin öte yandan olayların yalanladığı bu toplum anlayışı içinde öğretmenlere karşı yapılan hukuk dışı davranışları anlamının ve çözümlemenin olanaksızlığı meydanda.

Bu anlayış içinde biçimlendirilen öğretmen, çalışmaları ve halkı uyarmaları karşısında müfettiş sorgularına tutulduğu zaman şaşmakta ve: «benim özverili çalışmalarımın, yorgunluğumun, gençliğimi tehlikeye atmanın sonuçları bu mu olacaktı» demektedir.

Zaman zaman umutsuzluğa düşmemek için toplumun kuruluşu hakkındaki anlayışımızı bilimsel temellere bağlamak ve gerçekçi olmak zorundayız. Varlığın esası harekettir. Toplum da çeşitli güçler altında sürekli olarak hareket etmekte ve değişmektedir. Bir yıl önceki toplum ve insanların düşünce ve duyuşları ile bugünkü aynı değildir. Hattâ bir gün önceki bile. Bu değişmeyi anlatmak için; aynı nehirde iki kere yıkanılmaz» sözü ilk çağdan beri kullanılan ve geçerliği olan bir sözdür.

TOPLU HAREKET

Toplumu hareket ve değişme içinde anlama, etki-tepki yasalarını karşımıza çıkarır. Maddi varlıklar birbirlerinden kalın duvarlarla ayrılmış ve bölünmüş halde bulunmazlar. Birinin öteki üzerinde zorunlu olarak etkisi ve etki görenin de tepkisi vardır. Orneğin: Köyün sınırları içinde bulunan çiftliğin, sanayi kuruluşunun, ticari kuruluşların çevreye karşı bir dizi halinde etkileri vardır. Çevre de bu etkilere karşı, değişik nitelikte tepkid bulunur. Fodalin serf üzerindeki, sanayicinin işçi üzerindeki etkileri her zaman, derecesi değişik bir takım tepkilerle karşılanır. Örneğin; çalışma koşullarının, ücretlerin, toplumsal hakların ve güvenliklerin istenmesi işçinin bir karşı tepkisidir. Toplu iş sözleşmeleri, grevler bu tepkinin doğurduğu yasa içi kurumlardır.

Toplumdaki bu tarihi gelişme gösteriyor ki; toplum çeşitli, toplumsal sınıflara bölünmüştür. Bu sınıfların çıkarları her zaman aynı değildir. Yürürlükteki yasalarımızı incelediğimiz zaman işçilerin grev haklarına karşılık işverenlerin lokavt hakları vardır. Bu iki sınıfın çıkarları aynıdır diye düşündüğümüz zaman; ayrı ayrı nitelikte direnme haklarına sahip olmalarının anlaşılması olanaksız kalır.

OTODİNAMİZM

Toplumdaki bu çıkar ayrılıkları bir kutuplaşmayı doğurur. İşçi ücretinin yükselmesini isterken, işveren düşük ücret vererek kâr oranını artırmaya çalışır. Toplumda her zaman karşı kutuplar (zıtlar) birlikte yaşarlar. Buna zıtalrın birliği denir. Varlık ile yokluk, ölüm ile hayat, bilgi ile bilgisizlik, doğru ile yanlış bir arada bulunurlar. Varlığın yokluğu, hayatın ölümü, bilginin bilgisizliği, doğrunun yanlışı yenmeye çalışmaları gelişim ve değişimin otodinamizmi yardımı ile olur.

Toplumsal hayatta değişim iki biçimde görülür. Birinci tip değişim sayısal (kantite) dır. Matematik ve geometrik çoğalma bunun örneğini verir. İkinci tip değişim, bu sayısal olan değişimin zorunlu sonucu olarak doğan nitelik (vasıf) değişimidir. Günlük hayatımızda dastladığımız sentetik maddeler küçük moleküllerin büyük moleküller halinde birleştirilmeleri yardımı ile elde edilirler. Keza çeliğin ısıtılmasına devam ettikçe, bir süre sonra, sertliğini yitirir ve sıvı bir nitelik kazanır. Su ısıtılmaya başlayınca önce bir buharlaşma sonra da bir kaynama, hareketlilik niteliği kazanır. Kendilerine yetecek kadar üretim yapan toplulukta hiç bir zaman pazar ekonomisi doğamaz. Ancak üretimin artması ile satım söz konusu olur.

Bu örnekler gösteriyor ki; sayısal değişmeler zorunlu olarak nitelikte bir değişme yaratmaktadırlar. Öyleyse değişmenin doğabilmesi için sayısal bir yığılma zorunludur. Suyun kaynaması, çeliğin erimesi, ısının matematik artışına bağlıdır.

NEDENLERİ

Bu toplum görüşü içinde öğretmenlere yapılan baskıları; temel yapıdan doğan, ekonomik kaynaklı baskılar, üst yapı baskıları (politik, hukuk, din, gelenek, ahlâk) emperyalist baskılar olarak üç ana bölüm altında toplıyabiliriz. Başka bir düzenle baskıları: Ekonomik, politik, fikrî (ideolojik) olarak sıralıyabiliriz.

Ekonomik ve fikrî baskılar toplumsal hayatta politika güce bürünürler. Ekonomik güçler ve çıkarların korunması sürekli olarak politik güçlerin elde edilmesine zorlar. Eğer politik iktidar işverenlerden kurulmuş ise yasaların düzenlenmesinde, uygulanmasında, devlet kurumlarının işletmelerinde ve amaçlarında hep politik iktidarı elde tutanların çıkarları önde düşünülür. Unutmamak gerekir ki siyasi partiler birer çıkar gruplarıdırlar. Bu çıkar da en güçlünün çıkarıdır. İşçinin, köylünün oyu ile iktidara gelinse bile, işçi ve köylü sorunları, köklü dönüşümler ele alınmazlar.

Öğretmenler bu çıkar grupları içinde kendilerine bir yer belli etmek zorundadırlar. Ve yasalar onların yerlerini belli bile etmiştir. Ekonomik açıdan tüm öğretmenler çalışan durumundadırlar. Bu durumları ile isteseler de istemeseler de, insan onuruna yakışır bir hayat yaşıyabilmek için, emeklerinin karşılığını işveren olan devletten istemek zorundadırlar. Bilindiği gibi devlet, politik yapıda bir tüzel kişidir. Bu tüzel kişiyi hangi siyasi parti ele geçirirse o partinin amacına hizmet edileceği besbellidir.

Öğretmenlerimizin bir çokları hâlâ kendilerini işverenlerle bir tutmaya çalışmaktadır. Eğer bir çalışan bir de işveren olmasaydı Devlet Personeli Sendikaları Kanununun bir anlamı olur muydu? Baskılar karşısında öğretmenlerin sızlanmaları ekonomik açıdan yerlerini öğreninceye ve bu yerde demokratik bir baskı grupu oluncaya değin sürecektir.

Öğretmenlere yapılan baskıları durdurmak için yerlerin belli edilmesi yeterli değildir. Parça parça olan öğretmen güçlerini de bir araya getirmeli, örgütlü güçler olmalıdır.

Bugün öğretmenlerin ancak 1/4 ü örgütlenmiş ve Türkiye Öğretmenler Sendikasında toplanmıştır. İşleyen baskı makinesi karşısında 30.000 öğretmenin toplandığı bu örgüt bile yetersizlik içindedir. Bu 30.000, 50.000 e yükseldiği zaman, ayda 250 bin lira tutarında bir gelirle birçok baskıların karşısına çıkma olanağı vardır.

Öğretmenlerin sendikal örgütlenmeleri yanında kurdukları bu sendikaların halkla bağlaşmaları ve halkın güvenini kazanmaları baskıya karşı çıkmanın bir başka yoludur. Örneğin: İnegöl Türkiye Öğretmenler Sendikası Şubesi köylü çocukların ilçede okuyabilmelerini sağlamak amacıyla bir yurt yaptırmada öncülük etmekte, Sendika, köylüler ve ilçenin yöneticileri el ele çalışmaya başlamaktadırlar. Böyle bir ortamda çalışan öğretmene baskı uygulamak olanağı çok azalır.

Baskılara karşı demokratik baskı grupu olmak için sendika üyelerinin ekonomik, toplumsal sendikal ve kültürel konularda eğitilmeleri, bilginlenmeleri ve bilinçlenmeleri de baskıları azaltan etken olurlar.

SONUÇ

Baskıların kaynağı ne olursa olsun bilimsel temele oturmamış, örgütlenmemiş toplumsal yerini bulamamış öğretmenler üzerinde şaşırtıcı etkiler sürüp gidecektir.

(Cumhuriyet'ten)

Okuma, Düşünme Düşmanlığı

Mahmut MAKAL

Aklın alacağı gibi değil ama gerçek: Öğretmenlerin huzur içinde çalışmalarını, dolayısiyle görevlerini başarıyla yapmalarını sağlamak için gereken bütün tedbirleri almak ve aldırmak durumunda olan Eğitim Bakanlığı, oldum olası bunun karşıtını yapar.

Öğretmenler doğru dürüst çalışmaktayken, yakalarından tutup «Bu kadar fazla çalışılmaz, gel bakalım, söyle, amacın nedir fazla çalışmaktan?» dercesine onları tedirgin eder. İpe sapa gelmez sorularla iş başlar. Ondan sonra gelsin disiplin kurulu kararları, yersiz ve zamansız sürgünler, Bakanlık emirleri.

PROGRAM DER Kİ...

Bakanından hademesinedek kökten değiştirilmeden bu Bakanlığın kurtarılamayacağı üstüne son çeyrek asırda binlerce yazı yazıldı. Öyle adamlar çöreklenmiştir ki buraya, her iktidarın tutumuna uyabilmek için bir dakikada renk değiştirmek onlara hastır. Merdiven çıkamaz duruma düşenedek Talim Terbiye Kurulunun başında kalan bir yöneticinin, Köy Enstitülerini öven, Köy Enstitülerini yeren... dosyaları vardı. Gelen bakanın tutumuna göre o dosyaları evinden getirir, «ben de zaten böyle düşünüyorum» diye kralcılığa başlardı. Artık, bu örgütün azraili sayabileceğimiz müfettişleri de bu anlayışta, kraldan fazla kralcı olurlar değil mi? Son yıllarda, ezilmesi kararlaştırılan öğretmenlerin yuvasını yapmak için öyle bir müfettiş geçti ki bu Bakanlığın eline, hiç sormayın. Gerçi şimdi İlköğretimin başına getirildi, bu işleri öteki müfettişlere direktifler vererek ayarlamaktadır.

Eğitim Bakanı Dengiz ve Başbakan Demirel, son ayların öğretmen kıyımını «münferit olaylar» olarak göstermekte ve «kanunlara, yönetmeliklere aykırı davranan öğretmenlerin bu işlemlerle cezalandırılmaları normaldir» demektedirler. Gelgelelim, mevzuat hazretlerine kılıkılına uyan öğretmenlere kıyılmaktadır asıl. Böyle olunca da Bakanlık kendi yaptığı «mevzuata» kendi uymamaktadır. Şöyle ki:

İlkokulların ve orta dereceli okulların müfredat programlarında öğretimin amaçları şu şekilde gösterilmiştir: «Okul öğrenciye bilimsel metodlara göre çalışma yollarını öğretecek, onu tenkidi düşünceye sevkedecek, problemleri bilimsl bir görüş ve metodla çözme gücünü kazandıracak..» Bu program Talim Terbiye Kurulunun onayından geçmiştir ve günümüzde uygulanmaktadır. Aynı kurulun kabul ettiği çeşitli ders kitaplarında bilimsel anlayış ve metodla çelişen hususlara hiç değinmiyeceğiz. Ama aynı Bakanlığın li kıran baş kesen edasıyla ortalığa saldığı müfettişlerinin ilerici öğretmenlere yöneltikleri sorular üzerinde azıcık durmalıyım. Bakalım bu programa öğretmenler mi uymakta yoksa Bakanlık mı? ortaya çıksın.

AH ŞU MEVZUAT

Adları, kendilerine sorulanlar ve verdikleri karşılıklar bizde saklı bulunan düzinelerle öğretmenle ilgili dosyalardan küçük bir kaç örnekle yetineceğim:

10/12/1962'de bir ilköğretim müfettişine Bakanlık müfettişince sorulan bir soru, «Ocak 1961 sayılı Öğretmen Dergisinde yayınlanan yazınızdaki ifade, Türk anane ve nezaket kaidelerine aykırıdır, neden böyle yazdınız?» 14/6/963'de bir lise öğretmenine yönelttikleri soru: «1/5/963 tarihli Vatan Gazetesinde Başbakan ve Kimsesiz Bebek başlığını taşıyan yazınızda Bakanlığımızı ilgilendiren hususlar ele alınmış ve tenkid edilmiştir. Bazı hususları neşir yoluyla halk efkârına duyurmaktaki maksadınızın ne olduğunu aşağıya yazınız.»

Bakan Reşat Şemsettin Sirer 17/3/948 tarihinde özel kalemden bir emir çıkartarak, «söyleyeceği, tenkidi olan öğretmenler, düşündüklerini bize yazsınlar, basın yoluyla yazarlarsa cezalandırırım» demiştir. İşte sonraki Bakanların da, müsteşarların da, müfettişlerin de dayandıkları duvar budur. Mevzuat dedikleri de bundan ibarettir. Değilse, 1961 Anayasasının 20. maddesi ortada dururken, «gazeteye neden yazı yazdın?» diye öğretmen sorgulamak, Anayasa başta olmak üzere devletin tüm mevzuatını çiğnemek olmaz da ne olur? Son günlerde basında yer alan ve öğretmenlere yöneltildiği ileri sürülen sorulara bakım da, bu Bakanlığın kaç asır geri düşündüğüne üzülmemek mümkün değildir. Öğretmene, devlet yasalarıyla ve müfredat programıyla görevler yüklemişiz. Yerli kaynaklarımızın korunması ve işletilmesi, bilimin yol gösterici olarak öğretilmesi, halkın uyandırılması ve çağın istediği bilgiyle donatılması, yeni üretim araçlarının benimsetilmesi, insanca yaşama aşamasına getirilmesi. Kısaca, çağdaş uygarlık düzeyine çıkarılması.. İşin en gülünç yanı, sorguladıkları ve kıyım kıyım kıydıkları öğretmenlerin yaptıklarına bir bakın, tamamen kendilerine yüklenen görevlerdir bunlar. Yani, mevzuat hazretlerine uymak için gece gündüz çalışan, dağbaşı, dağarası demeden, birkaç yüzliralık maaşla, yerine göre aç, yerine göre çıplak ve çeşitli tehditler altında çalışan ülkücü gençlerdir bu öğretmenler.

İSTENEN NEDİR?

Eğitim Bakanı ve de yanındakiler, ne istediklerini açıkça söylemek zorundadırlar. Öğretmenin taraf tutmasını. kendi partilerinin davulunu çalmasını, eşit koşullar altında halkın çocuklarını okutmamasını, halka eşit bir şekilde temas kurmamasını mı isterler? Günde beş vakit camiye gitmesini, öğrencileri de götürmesini, böylece programın dama atılmasını, eğitim yapmamasını mı isterler? Açıklasınlar da öğrenelim öğretmenden ne istediklerini.

Bu sorulara karşılık bulunmadıkça 112 binin üstündeki öğretmen kitlesi devlet yasalarına ve mevzuatına uymakta devam edecektir. Bu mevzuatı değiştirmedikçe, bir bakanın ya da bakanlık örgütüne yerleşenlerin kişisel isteklerini mevzuat gibi ileri sürmeleri de suç teşkil eder ayrıca. «Biz Atatürk'ün gösterdiği bilim yolundan gitmek ve aslı astarı olmayan şeylere inanmamak zorundayız» diye ders veren bir öğretmen için bile, Mecliste dört yıldır her fırsatta yırtınan; «Bu gibi öğretmenler temizlenmeli» diyen saylavlara değil, bu ulusun geleceğine uygun bir eğitim politikasının özlemi, bugün her zamandan çok kendini duyurmaktadır.

ATAYA BİLE...

Eğitim Bakanı şunun da cevabını vermek zorundadır:

Okumayan bir ulus olduğumuz için, 222 sayılı Eğitim Yasası, ilk ve ortaokul müfredat programları, ilkokullar yönetmeliği, ortaokullar yönetmeliği ve ilköğretim müfettişleri yönetmeliği, öğrencilerin ve öğretmenlerin okumaya teşvik edilmesini, seviyeli eserlerin kişilere ve kitaplıklara kazandırılmasıyla kültürel hareketlerin geliştirilmesini.. isterler. Buna göre de, öğretmen sınıfında, müfettiş köyünde-kentinde öğretmenlere kitap salık verir, okutur, toplantılarda tanıttırır bu eserleri. 1966 Aralık ayı içinde Adana bölgesinde bir ilköğretim müfettişinin öğretmenlere salık verdiği ve kişisel kitaplıklarına kazandırdığı şu eserler, tehlikeli görülerek Millî Eğitim Müdürünce toplanıp Kültür Müsteşarlığına postalanmıştır: Atatürk Yolu (Yaşar Nabi) Atatürkle Konuşmalar (Mustafa Baydar), Atatürkçülüğün İlkeleri (İhsan Akay), Atatürk Diyor ki (Atatürk)

Bu mu Atatürkçülük, bilimcilik? Ulusun eğitilmesine neden engel görülür bu kitaplar? Ve okutmamak isteyenlerin suçlu sayılarak mahkemelere dökülmesi gerekirken, okumak ne zamandanberi suç oldu bu ülkede? Cevap versin Eğitim Bakanı. Kültür düşmanı müsteşarını da konuştursun da öğrenelim esas amaçlarının ne olduğunu?

DEMİRBAŞ KİTAP

Dahası var: Bir öğretmenle bir Bakanlık Müfettişi arasında geçen şu konuşma üzerinde de düşünmeli Bakan ve saçlarını yolmalı «vay benim köhne örgütüm» diyerek.. Yeri, öğretmenin adı, müfettişin adı bizde saklı kalarak, konuşmanın (soruşturmanın) küçük bir bölümünü veriyorum.

Müfettiş: Zararlı eserler tavsiye etmişsin öğrencilere, hakkında şikâyet var, savunmanı yap.

Öğretmen: Hangi eser, öğrenebilir miyim?

M. «HARABELER»

Ö. Bu kitabı nereden alarak tavsiye etmişim acaba?

M. Bilmiyorum ama, zararlı klâsikmiş.

Ö. Kimin tarafından şikâyet ediliyorum?

M. Muhataplarınızca.

Ö. Muhataplarımın zihniyetine göre, «Mızraklı İlmihal» ve «Toprak» dergisinden başka yayınların zararlı sayıldığını biliyor musunuz?

M. Zannetmiyorum.

Ö. Bunları isbatlayan belgeleri vereyim size.

M. Onun sırası da gelecek.

Ö. Müfettiş bey, bu zihniyet fizik ve biyoloji kanunlarını da dine aykırı buluyor. Biz öğretimi yobazın zihniyetine göre mi yapacağız, yoksa programlarımıza, yani çağdaş bilim ve eğitim anlayışına göre mi?

M. Konuya dön.

Ö. Peki, izin verin ilgili kitabı getireyim.

(Devamı Sayfa 6 da)

Baskılar Artıyor

Nurettin ÇAKIN

Ulusun bitmez tükenmez sorunları bir yana bırakılmış gerici girişimler alabildiğine hızlanmış, enflasyon tehlikesi kapıya dek gelmiş bulunmaktadır. Bütçe açığı milyarların üzerindedir. Fakirlik, sefalet Anadoluyu kasıp kavurmaktadır. Ulusunun bitmez tükenmez sorunlarına çare aramak görevi ile yükümlü olması gereken iktidar, bir takım boş kuruntular peşine düşmüştür. Eski devri hortlatmak, Atatürkçü kuvvetleri sindirerek öc almak, ulusal ANAYASAyı değiştirmek, Atatürkçü yargı organlarının «Vatan haini» saydıkları bir takım kişilere perde altından bir takım imtiyazlar tanımak sevdasına kapılmışlardır. Karşılarına çıkan devrimci güçlere en ğır şekilde «isnat ve suizanlarda» bulunmakta hükümetin polisi ve diğer emniyet sorumluları da bunlardan yana çıkmak zorunda bırakılmaktadır.

27 MAYIS DUŞMANLIĞI

Ulusu sürüklendiği uçurumun kenarından çekerek kurtaarn ve bunun için ölümü göze alan yiğit ve onurlu TABİİ SENATÖR'lere karşı vatan hainlerinin artıkları, seçim alanlarında, kahve köşelerinde, besleme gazetelerinde, insanlık onuru ile asla bağdaşmıyacak en ağır suçlamalara ve hakaretlere devam etmektedirler. Türk siysi tarihine isimleri şerefle geçecek insanlara karşı oynanan bu oyunlar düpedüz Atatürk devrimlerine karşı oluşlarının bir belirtisidir. Bu oyunların en sonuncusu, şerefli bir asker, büyük bir vatanperver olan Sıtkı Ulay'a karşı oynanmıştır. Onurlu bir insan olan Ulay vaktinde istifa ederek, kendisini yıpratmak istiyenlerin bu heveslerini kursaklarında bırakmıştır.

İşe bakınız ki, eski devrin hayranlarından, AP. li bir parlamenter (Orhan Seyfi Orhon) gazetesindeki köşesinde Ulay'ı şöyle suçlamaktadır

«27 Mayıs ihtilâlinde Harp Okulu Kumandanıydı. Hükümet darbesine, askerî disiplin ve itaat eğitimiyle katılmıştı. O gece kumandası altında, sokaklarda ellerindeki silâhlarla, kilit noktalarını tutan gençler 27 Mayıs'ı başarıya ulaştırmışlar...»

Talihin garip cilvesine bakınız ki, Atatürk Türkiyesinin Parlamentosundan bir kişi, Atatürk devrimleri için ölümü göze alarak devrimleri korumıya çalışan onurlu ve yiğit bir eski askeri, Atatürk devrimlerine sahip çıktığı için suçlamaktadır... Ey akıl, ey izan.

Hiç kuşkunuz olmasın ki, bundan sonra diğer Tabii Senatörlere belirli çevrelere çelme takılacaktır.

ÖĞRETMENE BASKI

Yurdun en ücra köşelerinde bin türlü yokluk içinde onurlu görevlerini yapmıya çalışan Atatürkçü öğretmenlere yapılan baskılar süre gelmektedir. Her geçen gün gazetelerin küçük sütunlarında bir öğretmenin sürgün edildiğini, görevinden alındığını ya da bakanlık emrine alındığını okumaktayız. Ancak gazete sütunlarına geçmiyen o denli çok olay var ki, size bir kaç örnek sıralayabilirim.

Hasanoğlan Atatürk İlköğretmen Okulu (Eski Hasanoğlan Köy Enstitüsü) öğretmeni Musa Okay hiç bir gerekçe gösterilmeksizin, görevinden alınarak Malatya'da inşaat denetçiliğine getirilmiştir. Aynı okulun yiğit ve Atatürkçü genç öğretmeni Hüseyin Erkan da hiç bir gerekçe gösterilmeksizin Kars'ın uzak bir ilçesine sürgün edilmiştir.

Öğretmen Bilge Birkan, köylüler ile neden çok ilgileniyor diye bir Bakanlık Denetçisi tarafından sorguya çekilmiş ve Bilge Birkan'a bölgesini terketmediği takdirde komünist diye tevkif ettireceği ihtarında bulunmuş, öğretmen, görevine devam edince de aynı denetçi tarafından başka yere sürgün edilmiştir.

Gencecik öğretmen Şaduman Polat bulunduğu Bölge Yatılı Okulunda salt Talip Apaydın'ın öğrencisi olduğu için koğuşturmaya ve olmadık baskılara maruz bırakılmış, gencecik öğretmen orayı terketmek zorunda bırakılmıştır.

Hakkârinin bir köyünde öğretmen Orhan Aydemir'e yazdığı bir şiir yüzünden olmadık işkenceler yapılmıştır.

Ve daha binlerce öğretmen hiç yoktan yerlerinden edilmişlerdir.

GENÇLİĞE BASKI

Büyük Atatürk'ün devrimlerini emanet ettiği Türk gençliği büyük baskılar karşısındadır. Fransa'da okuyan gençlerimizin bursları kesilmiştir. Büyük şehirlerimizdeki öğrenci yurtlarına öğrenci kılığı altında emniyet memurları sokulmuştur. Her gece bir kaç genç karakollarda dövülmektedir. Havadan sudan nedenlerle gençler yurtlardan kovulmaktadır. Pek çoğu fakir Anadolu çocuğu olan gençlerimizin bir kısmı kahve köşelerinde sabahlamakta, ya da en uzak gecekondularda en kötü koşullar altında ve de gaz lambalarıyla ders çalışmaktadırlar. Buna karşın genede yılmayan gençlerimiz kendilerine düşen görevi yapmaktadırlar. Örneğin Atatürk'ü anma gününde, ya da Emperyalizmi yermek için yapılan toplantılarda paralı zorbalarla gençlere saldırmaktadır. Polis gelip saldırganları değil, saldırılanları alıp karakollarda süründürmektedir. Ne yazık ki hükümet ilgilileri bu olayları bile bile alkışlamaktadırlar.

BU BASKILAR NİYE?

Sonuç olarak denecek şudur: Osmanlı kafalı yöneticiler eski devri hortlatmak, Anayasayı değiştirmek, niyetindedirler. Yüzde sekseni okuma yazma bilmiyen fakir fıkara tabakalar da bu oyunlara bilmeden yana çıkmaktadır. Kandırılmaktadır. Atatürk çocukları da kendi devrimlerine sahip çıkarak kendi ülkelerini uygar uluslar düzeyine ulaştırmak istemektedirler. Kendi uluslarını yirminci yüzyılın insanlarına yaraşır bir yaşama düzeyine çıkartmak istemektedirler. Kendi sorunlarına kendi insanlarının sahip çıkmalarını istemekte iç ve dış sömürücülere karşı yaman bir savaş vermektedirler. Çünkü ulusun kendi sorunlarına sahip çıkması, uygar uluslar düzeyindeki yerini alması, çıkarcıların işine gelmemektedir.

Biraz tarih bilenler, gericilerle elele vermiş yerli ve yabancı sömürücülerin bir gün yok olup gideceklerine ve insanların eninde sonunda başarıya ulaşacaklarına emin olmalıdır.

(Ulus'tan)

GİDİŞ NE YANA?

«Gidiş ne yana - Öğretim ailesindeki tedirginlik - Hazin bir tablo - bizden haber vermesi - 200 Öğretmen yer değiştirdi. 13'ü Bakanlık emrinde - Öğretmenlerin verdiği savaş.»

Son günlerde hızla artan öğretmen kıyımıyla ilgili CUMHURİYET'te yayınlanan yazıların başlığıydı bunlar. Bu hazan mevsiminde türlü yönlerden esen rüzgârların peşisıra gidiyordu öğretmen diyar, diyar. Çevresindeki kuşku, orta yerdeki çaresizliğiyle.

«GİDİŞ NE YANA»ydı, Sayın Nadir Nadi başyazısında şöyle belirtiyordu bunu:

«Yüzbinlerce Türk yavrusunun öğretmensizlikten, okuma olanağından yoksun kaldığı yurdumuzda, çoğuna karakter ve kişilik sahibi olmaktan gayrı hiçbir kusuru bulamadığımız pırlanta gibi öğretmenler sokağa atılmaktadır.

Nerelerden kalkıp nereye geldiğimizi aramızda her halde pek çok görenlerimiz vardır. Ama bu gidişin bizi nerelere götüreceğini düşünen kaç kişi çıkar dersiniz?» Evet kaç kişi çıkardı acaba bu sorumsuzluğu düşünen?

«Öğretim ailesindeki tedirginlik»in, bilimsel yönden analizini yapan aynı tarihli gazetede Sayın Prof. Bahri Savcı ise konuya ışık tutmaktadır.

Türk öğretmeni gelişen akım içinde Anayasanın ışığında Türk Millî Eğitiminin amaçlarının gerçekleşmesi yolunda kutsal görevini yapacaktır. Bu yolda her devirde olduğu gibi günümüzde de savaşını verecektir. Sürülse de işinden edilse de, Biz öğretmenler inanıyoruz ki Türkiyemiz Atatürk'ün yolundaki bu savaşta ülkemiz çağdaş uygarlık düzeyine çıkacak. Ogün Türk ulusunun ileri Türkiye yaratılmasındaki harcına teri karışan bugünün tedirgin ülkücü öğretmeni görevini yapmanın mutluluğunu duyacaktır.

Sayın İlhan SELÇUK'un dedikleri diyeceklerimiz:

«Millî Eğitim Bakanlığında oturdukları koltukları haksızlığın ve karanlığın âleti yapmak, halkın hizmetine gireceklerine komprador politikasının hizmetine girmek suçunu bugün işliyenler, kendi yarınlarını kendi elleriyle şimdiden hazırlamaktadırlar. Onlar hem kendilerini hem de bu memleketin değerli yıllarını boşuna harcıyorlar. Bizden sadece haber vermesi.»

CEMİL SÖNMEZ
(Cumhuriyet'ten)

Tüm Devrimcilere Sesleniyoruz

(Baştarafı Sayfa 1 de)

düşmanlık tohumları ekilmekte, okullar bir keşmekeş haline sokulmaktadır.

Partizanların ceplerine para doldurmak için en bayağı ve zararlı yayınlar devlet parası ile satın alınarak okullara yollanmaktadır.

Atatürk'ten, bağımsızlıktan, yurdumuzun ihtiyaç duyduğu yeniliklerden söz eden, eğitim ve öğretimin geliştirilmesi için görüş ileri süren öğretmenler görevden atılmaktadır.

Partizanların küçük çıkarları için öğretmenlerin görev yerleri kanunsuz olarak değiştirilmektedir.

Millî Eğitim Bakanı, verdiği demeçlerle öğretmenlere kötülük etmek isteyenleri teşvik etmektedir.

Öğrenciler, öğretmenlerine karşı jurnalcılığa ve iftiracılığa teşvik edilmektedir.

Bakanlık örgütünde bazı işler için rüşvet istenmektedir.

Öğretmenlerin örgütlenmesini önlemek ve topluluğu parçalamak için gizli ödeneklerden verilen paralarla uydurma dernekler kurdurulmaktadır.

Bazı yöneticiler, tarafsız ve dürüst öğretmenleri kötü maksatlarına âlet etmek için dayak ve tabanca ile tehdit etmektedir.

Ulusal değerlerimiz bir yana itilmekte, yabancı bir ülkenin memurları bizlerden önce söz sahibi yapılmaktadır.

Bütün bu davranışlarla Türk toplumunun her bölüğü çökertilmek istenmektedir. Kökü dışarda çıkarcıların bu sıralarda musallat olduğu başlıca alan, öğretmenler topluluğudur. Bütün bilinçli ve yurtsever insanları, tüm devrimcileri, öğretmen topluluğunun bu savaşında destek olmaya, savaşımızı halkoyuna duyurmak için büyük çabalar harcayan Türk basınını yeni çabalara çağırıyoruz. Türk öğretmenine yapılan kötülüklerin her bireye zararı dokunacağı hesaba katılmalıdır.

TÖDMF.

Denizlide Öğretmenlere

(Baştarafı S. 3 de)

2 — Millî Eğitim Müdürü Kâmil Baykara aleyhinde faaliyette bulunan Sendika Yönetim Kurulu ile temasta bulunduğunuz,

3 — Sendika Genel Kurul toplantısında (Gizlilik kararı alınmadıkça disiplin kurulu kararlarının açıklanabileceğini) söylediğiniz bu toplantıda «Daha niye duruyoruz, niçin harekete geçmiyoruz?» dediğiniz iddia olunmaktadır.

Yusuf Gündüz, İlköğretim Müfettişi:

1 — Denizli Merkez Kâtip Çelebi İlkokulundan Akkonak İlkokuluna aktarılacak bir öğretmen için üç öğretmen arasında kur'a çekme komisyonunda sizin de bulunduğunuz, kur'a sonunda Yusuf Gökçe'ye «Millî Eğitim Müdürü sizin adınızı iki kâğıda yazmış» dediğiniz,

2 — İlköğretim Müfettişi Necati Akın ile M. Emin Özdemir'i Millî Eğitim Müdür ve idare aleyhine tahrik ettiğiniz,

3 — Denizli Öğretmenler Sendikası ve Öğretmen Derneklerinin gazetelerde yayınlanan bildirilerinin tarafınızdan hazırlandığını, öğretmenleri idare aleyhine tahrik ettiğiniz, Köy Enstitüsü ve öğretmen okulu diye öğretmenleri ikiye ayırdığınız, öğretmenler arasında bölücülük yaptığınız ve böylece huzursuzluk yarattığınız iddia edilmektedir.

Ahmet Akkaya, Ege Bölgesi Köy Öğ. Derneği Denizli Şube Bşk. :

1 — Dahili tel çekmek suretiyle Vekâlet Müfettişlerine baskı yaptığınız,

2 — Millî Eğitim Md. Kâmil Baykara ve Millî Eğitim Müdürlüğü hakkında asılsız haber, bildiri ve huzur bozucu hareketleriniz millî eğitim camiâsında huzursuzluk yarattığınız iddia edilmektedir.

Millî Eğitim Müdür Muavini Mehmet Erdal'a sorulanlar:

1 — Denizli'de Millî Eğitim Müdür yardımcılığı görevine başladığınızdan bugüne kadar Millî Eğitim Müdürleri aleyhine ortaya çıkan kampanyaların tarafınızdan idare edildiği (bu davranışınızı mahirane bir surette kamufle edip perde arkasından bu işi yürüttüğünüz).

2 — Sendika idarecileri ile devamlı teşriki mesai halinde bulunduğunuz ve haber kaynaklığı yaptığınız, iddia edilmektedir.

Neslimizi mi Tüketecekler?

(Baştarafı Sayfa 2 de)

hukuk dışı da olsa kullanarak, İşte de bunu yapıyorlar. Başka ne yapabilirler?

Türk öğretmeni, bilinçli Türk öğretmeni hangi yolla olursa olsun ne neslini tükettirir ve ne de susar. Tarihin fikir gelişimlerine ayak uyduramayan fikir yoksunları artık son devresini yaşamaktadır ve son anlarını yaşayan bunlara giriştikleri bu savaşları çok görmek, onların bu acizliklerine iştirak etmek olur. Varsınlar birazcık kendilerini hiç olmazsa kötülükleri ile belletsinler zavallılar.

1966 Yılının Son İki Ayında

(Baştarafı S. 1 de)

lik ve kimileri için de bir siyasî partiye eğilim iddiaları ile müfetişliği alınan ya da görev yeri değiştirilenlerin sayısı pek çok ise de, tâyinlerini durdurmak üzere TÖS'e başvuranların sayısı 50 nin üstündedir. Bunlardan bazıları iptal veya yürütmeyi durdurma hakkından yararlanma yoluna gitmemişlerdir.

D — Görevi değiştirilen ya da nakledilenlere sorulan bazı sorular:

1) İngilizce dersinde «Karadenize bir Amerikan uçağı düştü» cümlesini neden yazdırdınız.

2) Zengin çocuklarına fena muamele edermişsiniz bunun sebebi nedir?

3) Sizce ülkücü öğretmen ile ülkücü olmayan öğretmen ne demektir?

4) Cumhuriyet, Milliyet, Akşam gazetelerini öğrencilere tavsiye etmiş, Tercüman, Hürriyet gazetelerini kötülemişsiniz doğru mu?

5) Ramazan ayında çocuklara çay ısmarlamışsınız?

6) Türkiye'nin fakir olduğunu söylemişsiniz?

7) Bir yemekte Belediye Başkanına kadehini sol elle kaldır diye ısrar etmişsiniz.

8) Sınıfta Namık Kemal ile Yaşar Kemal'i karşılaştırmışsınız?

9) Müfettişlikten faydalanıp baskı yaparak TÖS'ün şubesini kurmuşsunuz doğru mu?

10) Eskiden var olan gözlerinizdeki pırıltı, kalblerinizdeki heyecan sözünüzle neyi kastediyorsunuz?

E — Dâvalar durumu:

Kanun dışı idarî işlemlerden zarar gören öğretmenlerin açtırdığı dâvalardan 10 tane nakil işleminin durdurulması dâvası sonuçlanmış ve bunlar kazanılmıştır.

Bu dâvaların özetlenmiş tablosu şöyledir:

Türkiye Öğretmenler Sendikası tarafından açılmış olup yürütülen 1966 yılına ait idarî ve Genel Mahkemelerdeki dâvalar.

Hukukî yardımlar:

a) Gerek I. Genel Kuruldan sonra, gerek daha önce :

I. Danıştay'da açılan dâva 103 adet.

II. Genel mahkemelerde açılan dâva 42 adet.

b) Bu dâvaların öğretim basamaklarına serpilişi :

I. İlköğretim	96 Adet
II. Ortaöğretim	28 »
III. Öğretmen Okul.	8 »
IV. İlköğ. Müfettiş.	11 »
V. Teknik Öğretim	1 »
VI. Memur	1 »
TOPLAM	145 »

c) Dâvaların nedenlerine göre serpilişi :

I. Politik ve idarî	81 Adet
II. Özlük haklarının çiğnenişi ile ilgili	22 »
III. Adî olaylar	42 »

d) Dâvaların sonuçlarına göre durumu:

I. İdarî dâvalardan kazanılan	10 Adet
II. İdarî dâvalardan kaybedilen	3 »
III. İdarî dâvalardan devam eden	90 »
IV. Genel mahkemelerdeki dâvalardan kazanılan	10 »
V. Genel mahkemelerdeki dâvalardan kaybedilen	3 »
VI. Genel mahkemelerdeki dâvalardan devam eden	29 »

F — Başka türlü tedirginlik olayları :

Bakanlık emrine alınma, işten elçektirme, sürgün etme gibi eylemlerden başka şekilde tedirgin edilen öğretmen sayısı da az değildir. Bir kaç örnek :

a) Suşehri'nde, bir disiplin olayı bahanesiyle liseye tecavüz edilmiş, müdüre hakarette bulunulmuş, bazı öğretmenler dövülmüştür.

b) Emirdağı'nda bir öğretmenin evinde huzuru kaçırılmış ve musallat olunmak istenmiştir.

c) Orhaneli'nde bir öğretmenin evi taşlanmıştır.

d) Fethiye'de bir öğretmen yaralanmıştır.

e) Sarayönü'nde 4 öğretmen için iftira tuzağı kurulmuş, gerçek anlaşılmışsa da öğretmenler gene de sürülmüştür.

f) Zonguldak'ta bir öğretmen yol ortasında dövülmüştür.

g) Manyas'ta iki öğretmen tartaklanmıştır.

G — Türkiye Öğretmenler Sendikası'nın tepkisi :

1. 145 üyesinin hakkını korumak üzere idarî ve adlî yargı organlarında dâva açılmıştır. Bazı kişilerin iki dâva dosyası hesaba katılırsa bu dosyaların sayısı 150 yi geçer.

2. 30'a yakın bildiri ile gerçekleri halkın bilgisine sunmuştur. Kimi olaylarda öğretmen ile halkın karşı karşıya getirilme çabaları önlenmiştir.

3. İşinden atılan üyelerden bazılarına sendika örgüt göre vi verilmiştir.

4. İşinden atılan 33 üyesine aylık yardımlar yapmıştır. Bunlardan 24 üne bu yardım devam etmektedir.

5. 1-15 Şubat arasında, okulların dinlenme tatilinden yararlanarak, baskı olaylarını ve sendikalaşmanın önemini yansıtmak amacı ile beş il merkezinde eğitim seminerleri düzenlenmiştir. Bu seminerlerin yer ve günleri aşağıdadır:

A) Adana	4 ve 5 Şubat 1967	
B) Trabzon	11 »	»
C) Erzurum	13 »	»
D) Denizli	12 »	»
E) Bursa	14 »	»

Bu seminerlerde Ankara ve İstanbul üniversitelerinden öğretim üyeleri. bazı gazete yazarları, avukatlar konuşmalar yapacaklardır.

6. TÖS olayların iç yüzünü saklıyan kara perdeyi yırtıp, bu fırtına dramını oynayan, zavallıları halkın gözü önüne serecek bir araştırma ve çalışmaya girişmiştir. Halk dostu olan, halka hakkını ve hürriyetlerini öğretme görevinde bulunan öğretmene zulmedenleri tanıtacak bir kitap hazırlanmaktadır. O zaman ağız kalabalığı ile öğretmen lekelemeye çalışanların ve sonra da suçu başkalarının üzerine, örneğin ihbarcı tuttukları bir başka öğretmene ya da maballî idarecilere yüklemeye çalışanların maskeleri düşecektir.

H) Burada ele alınan konular Kasım 1966 dan beri meydana gelenlerdir. Gerilere doğru uzanınca, özellikle eğitim etkinliğinden çektirilip, halk ve öğrencilrle bağları koparılan birçok eğitimci isimleri sıralanacak bir yığın göçmenleştirilmiş öğretmen görülecektir. İ. Safa Güner, Ali Koçak, Kemal Eke, Bekir Semerci, İsmet Gülyiyen, Ali Korkmaz, Haşim Özonur, Tevfik Uğurlu, Altan Önder, Fidan Girit, Kâmil Özdemir, Yakup Yıldırım, Kâzım Aras, Nazım Bayata... Ve daha niceleri yerlerinden tedirgin edilmişlerdir.

1966 nın baharında lk üç veren kırım olayı, Talip Apaydın ile Tevfik Yılmaz'ın Bakanlık emrine alınmaları ile başlamıştı. Ve sonra, aç gözlü politikacılar yedikçe iştahlanmışlardır. Haziran sonunda genel bir taarruz ve yaylım ateşi halini alan saldırılar da gerici kanadın havasına kapılan kiişlerden tutunuz da en yüksek yönetiiclere kadar öğretmen avı yarışına girmişlerdir. Esasen bunun alarmı, 1966 nın ilk günlerinde mukaddesatçılar dalının şefleri (onların dili ile) cihadı ilân etmişlerdi.

Burada tedirgin edildiği bildirilen, salt il dışlarına sürülenlerdendir. İl içlerindeki nakiller binleri aşmıştır. Örneğin İzmir'de 6-7 ay içinde 1208 öğretmen yer değiştirmiştir. Bursa'da bir kararla 25 öğretmen türlü cezalara çarptırıldı. Kütahya'da öğretmenlere köşe kapmaca oynatılmaktadır. Antalya'da uydurma dilekçelerle becayiş oyunları oynanmıştır. Kocaeli'nde düzme nedenlerle öğretmenler çil yavrusu gibi dağıtılmıştır.

Karakurt'un ülkücü, tertemiz öğretmenleri önce sürülmüş, sonra defterleri dürülmüştür.

Horasan, ortaokul müdürüne iyilik ediyorum diye, elinden dilekçe koparıp, halka dönerek müdürü attım, ötekilerini de cezalandıracağım diyen idareciler görüldü. Oysa, Horasan, yepyeni ve daha azılı bir Menemen olmaktaydı.

Öğretmen kıyımında yarışa girenlerin bir çoğu zavallı kuklalardır. Bir gün ipleri tutanlar gün ışığına çıkacaktır. O zaman pişman olup vicdan azabından söz etmenin anlamı kalmayacaktır.

Okuma Düşünme

(Baştarafı Sayfa 1 de)

Ö. (Kitap elinde) bu kitap Fransız klâsiğidir. Volney'indir 1353 de yazılmıştır. Müfettiş Bey, teftişe kimi temsilen geldiğini öğrenebilir miyim?

M. Bu nasıl soru. Elbette Maarif Vekâletini temsilen.

Ö. Beni sorguya çektiren bu kitabı buraya kim getirebilir?

M. (Kitabı evirip çevirdikten sonra) Vekâlet göndermiş

Ö. Öyleyse beni değil Bakanlığı sorguya çekiniz. Devlet Kitabevinde de basılmış, onu yargılayınız. Demirbaşa kaydetmişler, tehlikeliyse emir versinler, kaldırsınlar..

Tevfik İleri devrindeki ayıklamada bile tehlikeli görülmeyen ve kitaplıklarda bırakılan kitabı tehlikeli diyeni de süründürmeli değil mi? Neden bizde hep ileri gitmek isteyenlere çelme takılır da, ötekilere bir şey sorulmaz? İşte kültür düşmanı müsteşarların ve genel müdürlerin elinde bulunan müfettişler ve «tahkikatlar». Öğretmen kıyımının altında yatan gerçek nedenler hepten gelir buraya dayanır. Ama işin bu tarafını gizlemekte, yuvarlak bir yönetmelik lâfına yaslanmakta Bakanlık nedense çıkar görmektedir.

ÖĞRETMEN ELBET...

Bizim öğretmenimiz, geri kalmış bir ülkenin öğretmeni olduğunu bilmektedir. Bununla övünmeliyiz. Yurt sorunlarını akıl ve bilim yoluyla çözümlemeye kalkışmalarına yanlış anlam vermemeliyiz. Sınıfta ve sınıf dışında yaptığı görevlerin politika yapmakla karıştırılmaması gerekir. Bu ülkede işe yarar adam yetiştirmemek için asırlardır işleyen kıyma makinasını ne zaman durdurup da bir avuç ülkücü insanı saf dışı etmekten, ezmekten vaz geçeceğiz?

Toplum yararına işlem yaptığını sanıyorsa Eğitim Bakanlığı, yanılmaktadır.

(Milliyet'ten)

MESLEĞİNDE SÜREKLİ OLARAK GELİŞMEK İSTEYEN VE OKUMAYI SEVEN HER ÖĞRETMENİN KİTAPLIĞINDA BULUNMASI GEREKEN VE TÜRKİYEDE İLK DEFA YAYINLANAN:

EĞİTİM ANSİKLOPEDİSİ

DÖRDÜNCÜ FASIKÜLÜ ÇIKTI. HER FASİKÜL 5 LİRADIR. PEŞİN ÖDEME İLE ABONE OLANLARA ON FASİKÜLÜN TAMAMI 30 LİRADIR.

SİPARİŞ ADRESİ : ANSİKLOPEDİ YAYINEVİ P.K. 7, BAHÇELİEVLER — ANKARA

Federasyon Hukuk Müşavirliğinin Aldığı Tedbirler

(Baştarafı S. 3 de)

zamanda gerici ve muhafazacı çevrelerin yayın organlarından gelen saldırıları da karşılamak zorunda kalmıştır. Bu nedenle, yeniden 5 basın davası daha açılmıştır. Geçen yıl, Ankarada ya yınlanan Adalet, Erzurumda yayınlanan Hürsöz gazeteleri mahkûm edilmiştir. Yeni açtığımız davalarda da haklılığımız yargı organlarınca tesbit edilecektir. Hiç bir namus ve ahlâk ölçüsü tanımadan öğretmenlere ve onların temsilcilerine karşı basın yoluyla yapılan saldırılar, gene yargı organlarından gerekli dersi alacaklardır.

Hukuk Müşavirliği Samsun, Çarşamba ve Adana olaylarına mahalline giderek bizzat el koymuştur. Samsun'un sevilen öğretmenlerinden yazar Hüsnü Yıldızın İçel'e sürülmesi olayı pek açık bir haksızlık ve partizan çevrelerin bir tertibi bulunduğundan hemen Danıştay'a dava edilmiştir. Yürütmenin durdurulması istemiyle açılmış bulunan dâvada, tasarrufun durdurulmasiyle ilgili kararın yakında çıkmasını bekliyoruz.

Çarşamba'da partizan çevrelerle onların işbirlikçileri öğretmenler tarafından sürdürülen Mehmet Aydemir ve Murat Çalışkan'ın dâvaları hazırlanmıştır. Durumları Çarşambada yerinde incelenmiş ve gerekli belgeler toplanmıştır. Öğretmen arkadaşlarımız Başkent'te Numune Hastahanesinde tedavi altındadırlar. Rapor sürelerinin bitiminde nakil kararının tebellüğüyle beraber hemen haklarında alınmış bulunan nakil kararının iptali dava edilecektir.

Geçen gün, Aydın Milletvekillerinden birisinin partizan etkisiyle sürdürülen Aydın Ortaklar İlk Öğretmen Okulu Müdürü Sayın Süleyman Adıyaman'ın dâvasına bakılmıştır. Danıştay 5 nci Dairesinde Federasyonumuz Hukuk Müşavirliğince izlenen bu dâvada yargıçlar kurulu kararını verememiş ve kanun sözcüsünün istemi üzerine soruşturma dosyasının yeniden tetkikine karar verilmiştir. Yargıçlar Kurulunun haklı ve âdilane yolu şüphesiz bulacağı inancında yız.

Son talihsiz olayların geçtiği illerimizden birisi de Denizli olmuştur. Federasyon Yönetim Kurulu Üyesi Avni Aytan, Partizan tertiplerle Denizli'de sürülmüştür. Kendisi ilk tedbir olarak, yürütmenin durdurulması istemiyle birlikte, Denizli'den kararın iptali için dâva açmıştır. Dâva dosyası, Denizli'den Hukuk Müşavirliğimize nakledilmiş ve avukatlarımız Danıştay'daki dâvaya el koymuşlardır. Arkadaşımızın dâvası da Danıştay 5 inci Dairesinde 1967/54 numaralı dâva dosyası ile yürümektedir. Yürütmenin durdurulm-ası hakkındaki kararın yakında çıkacağını ümid ediyoruz. Raportör ve Kanun Sözcüsü nün mütalâası alınmış, dosya yargıçlar kuruluna girmek üzere sıradadır.

Hukuk Müşavirliğimizin el koyduğu olaylardan bir diğeri de, Antalya Aksu İlk Öğretmen Okulundaki 5 öğretmenin sürülmesi olayıdır. Millî Eğitim Bakanlığı Müfettişlerinden Bedri Alogan'ın soruşturmasını yaptığı ve nakillerinin gerektiği hakkında rapor verdiği beş öğretmen arkadaşımızın durumları da ilginç bulunmuştür. Bunlardan şimdi Ceyhan Lisesi Resim Öğretmeni olan Mesut Avcı ile, Kaymaklı Orta Okulu öğretmenlerinden Muammer Meray'ın nakil işlemlerinin iptali dâva edilmiştir. Dâva, Danıştay 5 inci Dairesinde yürümektedir. Bu arkadaşlarımızın dâvalarında bazı kanunî denenlerle yürütmenin durdurulması istenmemiş, dâvanın esastan karar bağlanması talebedilmiştir. Tebliğlerin ve cevap lâyihaları nın tekemmülü beklenmektedir.

Sürgünler döneminde olayları dikkatle izliyen ve yüklü bir çalışma ayı geçiren Hukuk Müşavirliğimiz, bundan böyle de öğretmen arkadaşlarımıza karş ıgirişilecek her hukuk dışı olayı dikkatle takip edecek gerekli hukuk tedbirlerini alacaktır.

Bu arada yalnız olayların takibiyle yetinilmemekte, öğretmenin hukuk güvenliğini sağlıyacak yeni mevzuatın hazırlanmasında ve bunların yasama organlarına götürülmesinde de çaba harcanmaktdaır. Millî Eğitim yarg ıorganlarının çalışma ve karar alma yöntemleri hakkında etüdler hazırlanmaktadır.

Tarihimizin bütün dönemlerinde, toplumumuzun en değerli uzuvlar ıolarak itibar gören öğretmenlerimize yapılan bütün saldırılar, nereden ve kimden gelirse gelsin onun şeref ve onuruna yaraşır biçimde karşılığını görecektir. Bundan hiç kimsenin şüphesi olmamalıdır.

Öğretmenlere Yapılan Baskılar

(Baştarafı Sayfa 1 de)

Yine Meclisinin ogünkü oturumunda sağda oturanların öndekilerinden İhsan Ataöv'ün tüm öğretmenleri suçluyarak «aslında bunların tasfiye edilmesi gerekirdi. Kendi öğrencisinin ırzına tasallut eden, kendi meslektaşları ile yatıp cinsî temasta bulunan, din düşmanlığı aşılıyan ahlâk dışı insanlar vardır» demesi yine içine düştükleri tezalardan bir başkasıydı. Oysa Millî Eğitim Bakanı bir iki gün önce yaptığı bir konuşmada şöyle demişti:

«Bakanlığımızda öğretmen sayısı 125 bindir. Aralarında zaman zaman hatâ yapan olabilir. Bunlar hakkında kanun ve yönetmeliklere göre muamele yapılır» elbette tüm öğretmenler suçlanamazdı sayın Ataöv.

Daha sonra hızlı adımlarla kürsüye gelen Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonu Genel Başkanı, Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal; yüzbinlerin adına yaptığı özlü, güçlü konuşmasında dalga dalga yayılıyor, yankılar uyandırıyordu gür sesi.

«Türk öğretmenine bühtanda bulunan bu milletvekilinin sözlerini Türk öğretmenleri adına protesto ediyorum. AP. Gurubu konuşmaları beş dakika sınırlandırmıştır. Bu lekeyi silemiyecektir. Meseleleri meşru yoldan halka iletmeyi önleyemiyeceklerdir. Elimde 97 dosya var. Basın toplantısı yaparak AP. nin öğretmenlere uyguladığı kıyım ve kırımı kamu oyuna sunacağız. Siz kaçınız hukuk düzeni içinde elbette hesap soracak makamlar olacaktır.»

Ayağı topraktan kesilenler, yarası olanlar Uysal'ın şu sözünden de gocundular ogün:

«Ayağı topraktan kesilmiş»

Beş dakika konuşma süresi dolan bakanın Başkanın müdahalesine rağmen «sevgili öğretmenlerimi müdafaa etmeye mecburum. Beni burdan kimse indiremez sözlerine en çok gülen dinleyici olarak bulunan çoğunluğu öğretmen olupta Bakanın hışmına uğruyan Mahmut Makal'la Anamur'dan Arif Şahin'di. Türk öğretmeni bunu Millî Eğitim Bakanından makamında bekliyordu. Kürsüde sözle değil.

Ogün Meclisten çıktığımızda bir gurup öğretmen Atatürk Bulvarından Kızılay'a doğru iniyorduk. İçimizden biri şöyle diyordu:

«Ne o gurup, bu gurup, sözcüleri. Olanaklar sağlanmalı, sudan seebplerle sınıfından edilen öğretmene söz verilmeli. O kürsüden. Öğretmen bildiği gerçekleri anlatmalı bir bir. Tıpkı sınıfında öğrencilerine ders verir gibi».

Ve öğretmenlere yapılan baskılar Mecliste de baskı gördü.

Özgür Düşünce

(Baştarafı S. 3 de)

varmadan kısır bir döngü yörüngesinde kalmak yazgısından kurtulunamaz.

DÜŞÜNME ÖZGÜRLÜĞÜ

Özgür düşünme, üretilen fikirlerin kamu oyuna sunulması, değerlendirilmesi olgusudur. Yoksa bireyin sadece istediği gibi düşünmesi serbestliği değildir. Çünkü kimin ne düşündüğü zaten bilinemez. Sunu olgusu dış otoriteyi (yasal, sosyal) her zaman karşısında bulmuştur. Ama bütün direnmelere karşın düşünme özgürlüğü ortamı yaratılmıştır. Akılcılık akımının babası olan Cocrates (Sokrat), bu savaşın en ünlü ve ölmez kahramanıdır. Köklü ve tutarlı fikirleri için ölüme meydan okuyacak değin yiğitçe ve de bıçak keskinliğinde bir savaş vermiştir. Her geçen yıl ve asır, O'nun fikirlerini silmek şöyle dursun tersine daha da belirgin bir görünüşe kavuşmuştur. Üçyüz yıl önce de Descartes (Dekart) orta çağın küflü başlarından arta kalanları silip süpürmek hareketiyle akılcılık akımına yeniden hız vermiştir. Özgür düşünce düzeyine ulaşma yöntemini öğretmiştir insanlara. Bu yöntemlere dış bilenmediği söylenemez elbette.

SONUÇ:

Özgür düşünce düzeyine ulaşmamış birey ve toplumlar için düşünme özgürlüğü boş ve anlamsızdır. Çünkü tutku ve tembellik onun düşüncesini zaten hareketsiz kılmıştır, dış baskının varlığı yokluğu sonucu etkiliyemez.

Burada önemli iki sorun karşısında kalınıyor: (1) Özgür düşünce düzeyine ulaşmış birey sayısını artırmak, (2) Düşünme özgürlüğü ortamı yaratmak.

Birincisi okulların eğitim öğretimiyle ilgilidir, bu yolla çözümlenebilir, ikincisi ise yasalara bu yatkınlığı vermekle..

İleri toplum ve çevrelerde tartışmaların insanca oluşunda özgür düşünce ve düşünme özgürlüğünün payı, başka etkenlerinkinden çoktur.

Çağdaş Düşünce

(Baştarafı S. 4 de)

rına karşı revizyonizm baş gösteriyor. Revizyonizmin izahından sonra da «toplumsal tepki hareketlerinin mirası» başlığı altında bir takım sonuçlara varılıyor, şu yargı çıkarılıyor: «Bilimsel sosyalizm ve fabian sosyalizmi dışında bu kitapta bahis konusu olan bütün toplumsal tepki hareketleri ortadan kalkmışlardır. Bunlardan bu gün bize kalan, artık suy üzüne çıkan toplumsal bilinçtir. Yoksul ve ezilenlere her zaman senpati duyulmuş, fakat bu kendini her defa, ancak ve ancak yardım şeklinde göstermiştir. Yoksulluğun ve onun getirdiği kötülüklerin kurulu düzenin ürünleri olduğu ilân ederek toplumsal tepkiciler, bu tenpatiyi toplumsal sorumluluk haline getirdiler. Bundan sonra da toplumsal yaratış insanlığa daha iyi bir hayat yaratmak isteyenlerin programı oldu.»

Salık veririm, okuyun bu yapıtı.

Yapıtın adı: Çağdaş Düşüncede Toplumsal Tepki
Yazarı: J. S. Schapiro
Çevirenler: Mehmedcan Köksal - Mehmet Harmancı
190 Sayfa, 750 kuruş.
İsteme Adresi: Köprü Yayınları, P.K. 836 - İstanbul.

ÖĞRETMENLER GAZETESİ
Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonu
Haftalık Yayın Organıdır
Pazartesi günleri çıkar
Meslek düşün ve sanat gazetesi
Basın Ahlâk Yasasına uyar.

İLÂN TARİFESİ
Birinci Sayfa'da santimi 30 Lira
İkinci » » 25 »
3. 4. 5. 6 » » 20 »
Özel ilânlar pazarlığa tabidir.
Küçük ilânlar kelimesi 1 lira

BASILDIĞI YER :
BALKANOĞLU Matbaacılık Ltd. Şti.
SANAYİ CADDESİ NO. 17 — ANKARA

Sahibi : Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonu adına
Başkan
Hayrettin UYSAL
Yazı İşleri Sorumlu Yönetmeni
Ahmet KAMACI
Teknik Sekreter: **Cemil SÖNMEZ**

Yazı İşleri ve Yönetim
Adres : Gazi Mustafa Kemal Bulvarı
Yenişehir - Ankara No: 14/1 ve 14/12
P.K. : 1066 Tel : 12 99 46
Gönderilen yazılar geri verilmez. Yayınlanan ilân ve reklâmlardan sorumluluk kabul edilmez.
Fiatı : 50 kuruş
Yıllık abone : 20 Lira
Altı aylık abone : 10 Lira